

6^e Voortgangsrapportage e-overheid

Inhoud

Inhoud	1
1. Inleiding	2
2. Voorbeeldprojecten en hun aansluiting op de basisvoorzieningen.....	3
3. Regie op de e-overheid	7
Overlegstructuur	7
Architectuur en standaarden.....	7
Financieel beleid	8
4. Realisatie van de basisvoorzieningen.....	10
A. Elektronische toegang tot de overheid	10
B. Elektronische authenticatie	15
C. Unieke nummers voor personen en voor bedrijven	16
D. Stelsel van Basisregistraties	17
E. Elektronische informatie-uitwisseling	22
5. Aansluiting op en gebruik van de basisvoorzieningen.....	24
A. Aansluiting op de basisvoorzieningen.....	24
B. Ondersteuning van de implementatie.....	34
6. Beheer van de basisvoorzieningen	37
Bijlage 1: Planningsoverzicht.....	39
Bijlage II: Toelichting 'mijlpalen'	40

1. Inleiding

Burgers en bedrijven willen zaken met de overheid eenvoudig kunnen regelen. Daarom verbeteren overheden gezamenlijk hun dienstverlening met slimme en betrouwbare ICT-oplossingen. Deze ontwikkeling wordt aangeduid met de term 'e-overheid'. Het beleidsprogramma van het kabinet Balkenende IV 2007-2011 'Samen werken, samen leven' onderstreept dit: "ICT-toepassingen, internet en digitalisering zijn instrumenten die de dienstverlening van de overheid kunnen verbeteren. De overheid wordt toegankelijker. De e-overheid is ook een belangrijk middel bij de vermindering van de administratieve lasten van burgers en professionals"¹.

Het afgelopen jaar zijn er interessante resultaten geboekt in de ontwikkeling van de e-overheid, waaronder de realisatie van het Burgerservicenummer en het brede gebruik van DigiD. Ook maken dienstaanbieders in toenemende mate gebruik van de gemeenschappelijke infrastructuur. Dit heeft er eind 2007 toe geleid dat 67% van de dienstverlening elektronisch af te handelen is². Naast veel vooruitgang zijn er ook enkele projecten aan te wijzen die minder voorspoedig lopen. Zo heeft de eNik vertraging opgelopen.

Ook internationaal doet Nederland het goed op de Ranglijsten e-overheid. In de e-government survey van de VN (2008)³ scoort Nederland een 5^e plaats. In de e-readiness rankings van The Economist Intelligence Unit (2008) is Nederland gestegen naar een 7^e plaats. Dit was voor een deel te verklaren door een stijging in het aanbod van dienstverlening via internet. Ook uit de laatste benchmark van de Europese Commissie⁴ blijkt dat de volledige online beschikbaarheid in Nederland opnieuw aanzienlijk is toegenomen: van 53% in 2006 naar 63% in 2007. In het onderzoek wordt ook gekeken naar klantgerichtheid en hier behaalt Nederland met 29% een score die boven het Europese gemiddelde (19%).

Deze 6^e voortgangsrapportage e-overheid start met een aantal voorbeeldprojecten waarbij de relatie met de e-overheids infrastructuur inzichtelijk wordt gemaakt. Vervolgens vindt u een overzicht van de regie op de e-overheid. Daarnaast brengt rapportage de belangrijkste ontwikkelingen van de voortgang van de bouw, implementatie en het gebruik van de bouwstenen van de e-overheid per 1 april 2008. In de totstandkoming van deze rapportage hebben verschillende departementen samengewerkt, de samenstelling is gedaan door het ministerie van BZK. In de rapportage is aangegeven welk departement politiek verantwoordelijk is voor de bouwsteen en de juistheid en volledigheid van de geleverde teksten.

---

¹ Over de voortgang van vermindering van administratieve lasten wordt apart aan de Kamer gerapporteerd.

² Overheid.nl Monitor 2007, p52

³ UN e-government survey 2008; from e-government to connected governance, p20

⁴ Capgemini, The User Challenge; Benchmarking The Supply of Online Public Services, 7th Measurement, September 2007, p25, p67

2. Voorbeeldprojecten en hun aansluiting op de basisvoorzieningen

Op 20 december 2007 verscheen “Het uur van de waarheid”, het advies van de commissie Postma-Wallage over regie en sturing op de elektronische overheid. Daarin stellen zij een Nationaal Urgentieprogramma voor, waarin zowel de noodzakelijke infrastructuur een plaats krijgt, als aansprekende voorbeeldprojecten, die gebruik (gaan) maken van die infrastructuur. De relatie tussen de implementatie van de voorbeeldprojecten en de realisatie van beleidsdoelstellingen is duidelijk te leggen. Omdat de voorbeeldprojecten gebruik maken van de infrastructuur, tonen deze daarmee ook de toegevoegde waarde aan van de infrastructuur van de e-overheid.

De voorbeeldprojecten

Hieronder wordt van elk van de voorbeeldprojecten een aantal kerngegevens weergegeven. De voorbeeldprojecten zijn afkomstig uit verschillende maatschappelijke sectoren.

Eén-loket Dienstenrichtlijn

Politiek opdrachtgever: EZ

De dienstenrichtlijn⁵ bevordert het vrije verkeer van diensten en de vrije vestiging van dienstverleners binnen de Europese Unie. Nu moeten ondernemers die over de grens hun diensten willen aanbieden, aan allerlei extra en dubbele vereisten voldoen, bijvoorbeeld m.b.t. vergunningen en registraties. Door die belemmeringen weg te nemen, moet dienstverlening over de grens makkelijker worden. De richtlijn is op 28 december 2006 in werking getreden. De implementatietermijn is 3 jaar. Op 28 december 2009 moeten de EU-lidstaten voldoen aan alle verplichtingen die uit de dienstenrichtlijn voortvloeien. Zo moet een dienstverlener alle procedures en formaliteiten in verband met de toegang tot en de uitoefening van een dienst via een centraal Eén-loket kunnen afwikkelen. Dit loket wordt binnen Antwoord voor bedrijven vormgegeven. Dit raakt ook centrale en decentrale overheden, toezichthouders, handhavingsautoriteiten, bedrijf- en productschappen en beroepsorganisaties. Dit zijn de organisaties die de informatie en procedures via het Eén-loket elektronisch mogelijk moeten maken.

In Nederland is het ministerie van Economische Zaken het beleidsverantwoordelijke ministerie voor de implementatie van de Dienstenrichtlijn. EZ werkt in een interdepartementale projectgroep samen met de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Justitie.

Het Eén-loket Dienstenrichtlijn maakt in de beoogde eindsituatie gebruik van een groot aantal bouwstenen uit de infrastructuur van de e-overheid. Dit is weergegeven in figuur 1.

Digitaal Klant dossier werk en inkomen

Politiek opdrachtgever: SZW

Doel van dit project is de realisatie van één digitaal klant dossier voor werk en inkomen. Werkzoekenden kunnen in eerste aanleg een drietal elektronische diensten verkrijgen; inschrijven voor werk en het aanvragen van een uitkering WW of WWB. Daarnaast kunnen zij een groot deel van hun gegevens raadplegen. De gegevens die de ketenpartners hebben vastgelegd, worden in het dossier opgeslagen en kunnen door zowel de professionals als klanten worden ingezien en gebruikt. Burgers hoeven dan maar één keer hun gegevens op te geven. De voordelen voor de overheidsprofessional zijn de uitbreiding van het aantal gegevensbronnen, de hogere gegevenskwaliteit, minder noodzaak tot verificatie, minder administratieve handelingen, meer tijd voor kwalitatieve klantbenadering en daarmee een impuls voor procesoptimalisatie.

---

⁵ EG/2006/123

Uitvoerders van dit programma zijn de gezamenlijke ketenpartners CWI, UWV en gemeenten. Het Digitaal Klantdossier is sinds 3 januari 2008 landelijk opengesteld. Sinds die datum kunnen WW en WWB-klienten van de keten van werk en inkomen hun eigen gegevens raadplegen via internet. Het beschikbaar stellen van gegevens gebeurt via een groei-model. Medewerkers in de keten van werk en inkomen kunnen via SUWf-net de gegevens van klienten oproepen.

Het Digitaal Klantdossier werk en inkomen maakt in de beoogde eindsituatie gebruik van een groot aantal bouwstenen uit de infrastructuur van de e-overheid. Dit is weergegeven in figuur 1.

Verwijsindex Risicjongeren

Politiek opdrachtgever: Jeugd en Gezin

Om de Informatie-uitwisseling in de jeugdketen te verbeteren is de verwijsindex risicjongeren een belangrijk hulpmiddel. Organisaties werken soms langs elkaar heen en delen informatie over jongeren onvoldoende. Soms omdat de organisaties uit verschillende disciplines komen, soms omdat jongeren naar een andere gemeente verhuizen. De Verwijsindex Risicjongeren brengt risicomeldingen van hulpverleners, zowel binnen gemeenten als over gemeentegrenzen heen, bij elkaar en informeert hulpverleners onderling over hun betrokkenheid bij jongeren.

De verwijsindex risicjongeren maakt in de beoogde eindsituatie gebruik van een aantal bouwstenen uit de infrastructuur van de e-overheid, namelijk de overheidsservicebus, het burgerservicenummer en de basisregistratie personen.

Wet maatschappelijke ondersteuning

Politiek opdrachtgever: VWS

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) heeft als doel 'meedoen'. De wet moet er voor zorgen dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en mee kunnen doen in de samenleving, al of niet geholpen door vrienden, familie of bekenden.

ICT biedt gemeenten volop kansen om de Wmo goed uit te voeren.

In dit kader kunnen drie projecten worden onderscheiden: het project Regelhulp, dat het eevoudig maakt om zorgvoorzieningen aan te vragen, het project Stroomlijning Indiciedossier dat door VWS en SZW gezamenlijk wordt gerealiseerd en het project Wmo en ICT (onderdeel van het Implementatiebureau Wmo) - een gezamenlijk initiatief van VWS en de VNG. Dit laatste project wil de gemeenten bewust maken van de mogelijkheden van ICT binnen de WMO. Daarnaast coördineert het project de productontwikkeling door ICT leveranciers én ontwikkelt het informatiestandaarden voor een efficiëntere en effectievere uitvoering van de Wmo. Belangrijk onderdeel van het project is de businesscase WMO en ICT, waarin een landelijke infrastructuur voor elektronisch berichtenverkeer in de WMO wordt ontwikkeld.

Het Wmo maakt in de beoogde eindsituatie gebruik van een groot aantal bouwstenen uit de infrastructuur van de e-overheid. Dit is weergegeven in figuur 1.

Omgevingsvergunning

Politiek opdrachtgever: VROM

Een vergunning is een officiële machtiging om iets te doen of te laten. Voor ruimte, wonen en milieu bestaan veel vergunningen, onder andere de bouw-, milieu- en aanlegvergunning met verschillende criteria, procedures en leges. Daarom werkt VROM aan één integrale vergunning, met één loket, één bevoegd gezag en één handhavende instantie: de omgevingsvergunning. De invoering van de omgevingsvergunning moet leiden tot:

- minder administratieve lasten voor bedrijven, vrijwilligersorganisaties en burgers
- betere dienstverlening door de overheid aan bedrijven en burgers
- kortere procedures
- geen tegenstrijdige voorschriften

Burgers, vrijwilligersorganisaties en bedrijven zijn uiteindelijk in staat via het digitaal omgevingsloket bij gemeenten, provincies en waterschappen informatie te krijgen over de

omgevingsvergunning en hier hun aanvraag elektronisch in te dienen. Door de samenvoeging van meerdere vergunningen binnen de omgevingsvergunning zal het aanvraagproces verbeteren en is er minder kans dat de klant “vergeet” een vergunning aan te vragen. Binnen de digitale applicatie kunnen door het gebruik van de e-overheidvoorzieningen en slimme ICT-toepassingen veel vragen komen te vervallen waardoor de aanvraag sneller zal verlopen en de administratieve lasten afnemen.

De Landelijke Voorziening Omgevingsloket, bestaat uit twee modules. De module vraagboom en aanvraagformulier waarmee de aanvraag wordt gedaan en de module dossier waarmee de aanvraag door verschillende partijen elektronisch bekeken kan worden.

Op 1 februari 2008 is een testversie van de landelijke voorziening Omgevingsloket opgeleverd. In maart zijn praktijkproeven gestart en gaan expertisegroepen op diverse aspecten, zoals milieuregelgeving, bouwregelgeving maar ook gebruikersgemak de LVO testen. Begin mei wordt gestart met het aansluiten van overheden op de LVO met als doel 1 oktober, conform de wens van de Tweede Kamer, alle betrokken overheden te hebben aangesloten. De inwerkingtreding van de Wabo staat gepland voor 1 januari 2009, deze datum is afhankelijk van het besluitvormingstraject in de Eerste Kamer.

1 loket voor verzuim en voortijdig schoolverlaten

Politiek opdrachtgever: OCW

Het ministerie van OCW werkt samen met de IB-groep aan een digitaal loket voor voortijdig schoolverlaten. Scholen melden straks hun verzuimgegevens bij één digitaal loket, dat vervolgens de juiste gemeente op de hoogte stelt; dat scheelt scholen veel werk én levert betrouwbare gegevens. Een aantal gemeenten en scholen test het loket nu uit; bij positief resultaat gaat het digitaal loket vanaf schooljaar 2008/9 landelijk van start.

Het loket voortijdig schoolverlaten maakt gebruik van een aantal bouwstenen uit de infrastructuur van de e-overheid, namelijk de overheidsservicebus, het burgerservicenummer en de basisregistratie personen.

Figuur 1 brengt de relaties tussen infrastructuurbouwstenen en voorbeeldprojecten in beeld. De matrix laat zien dat alle voorbeeldprojecten in de beoogde eindsituatie een aantal tot veel basisvoorzieningen zullen gebruiken. Voor een deel van de bouwstenen adviseert de commissie Postma-Wallage de aansluiting met voorrang te realiseren en het gebruik te verplichten. Deze onderdelen zijn vetgedrukt weergegeven.

	Voorbeeld projecten					
Basisvoorzieningen	Diensten-richtlijn	DKD werk en inkomen	Verwijsindex Risicojongeren	Wmo	Omgevings-vergunning	1 loket verzuim en voortijdig schoolverlaten
<i>e-toegang</i>						
MijnOverheid.nl (v/h PIP)	x	x		x	x	
Antwoord@		x		x		
Antwoord voor bedrijven	x				x	
Samenwerkende catalogi	x					
E-formulieren	x	x		x	x	
<i>e-authenticatie</i>						
DigiD burger		x		x	x	
DigiD bedrijven	x				x	
GMV	x	x		x	x	
<i>e-informatieuitwisseling</i>						
Overheidsservicebus	x	x	x	x	x	x
<i>Nummers</i>						
Burgerservicenummer		x	x	x	x	x
Kamer van Koophandelnummer	x				x	
<i>Basisregistraties</i>						
Personen		x	x	x	x	x
Ondernemingen en rechtspersonen	x	x		x	x	
Adressen & Gebouwen					x	
Kadaster & Topografie		x			x	
Voertuigen		x		x		
Lonen, arbeidsverhoudingen en uitkeringen		x		x		
Register niet ingezetenen		x		x		
Inkomens		x		x		
Waarde Onroerende Zaken		x		x		

Figuur 1 : Samenhang voorbeeldprojecten en basisvoorzieningen

3. Regie op de e-overheid

De realisatie van de e-overheid vraagt om goed samenspel van de vele betrokken (overheids)organisaties. Alle betrokkenen hebben hun eigen verantwoordelijkheid en maken op basis daarvan hun eigen afwegingen in het samenspel. De kunst van de regie op de e-overheid is om de betrokkenen beter te laten samenspelen, zonder dat de regisseur hiervoor formele machtsmiddelen heeft. In het advies van de commissie Postma/Wallage wordt de noodzaak van politiek-bestuurlijke regie en gezamenlijke prioriteitstelling benadrukt om tot een versnelling in realisatie en gebruik van de e-overheid te komen.

De regie is het afgelopen jaar versterkt door versterking van de overlegstructuur, verbreding van architectuur en standaarden en verdere ontwikkeling van financiële spelregels.

Overlegstructuur

Het overheidsbrede overleg op politiek-bestuurlijk niveau vindt plaats in de regiegroep Dienstverlening en e-overheid. Deze regiegroep wordt voorgezeten door de Staatssecretaris van BZK. Leden zijn bestuurders en voorzitters van de koepelorganisaties van de andere overheden en hoogambtelijke vertegenwoordigers van de meest betrokken departementen. Inmiddels is ook een vertegenwoordiger van de Manifestgroep (grote uitvoeringsorganisaties) toegetreden. Hiermee zijn alle relevante overheidspartijen vertegenwoordigd.

Het afgelopen jaar heeft de regiegroep zich vooral bezig gehouden met de vraag hoe meer snelheid en focus in het gebruik en de ontwikkeling van de e-overheid kan worden gekregen. Opdat de potentie van de e-overheid in verbetering van dienstverlening en vermindering van administratieve lasten daadwerkelijk wordt gerealiseerd. Het adviestraject van de commissie Postma/Wallage heeft in het overleg een centrale rol gehad. Het advies is door de leden van de regiegroep onderschreven als basis voor een later dit jaar te sluiten bestuurlijk akkoord (een zgn. "Vierpartijenakkoord") over de verdere ontwikkeling van de e-overheid. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over de ontwikkelingsrichting van een aantal specifieke bouwstenen van de e-overheid.

Het overleg binnen het Rijk vindt, naast de formele lijn van Interdepartementale Commissie voor Bestuur (ambtelijk voorportaal), Raad voor Bestuur en Ministerraad plaats in een aantal voorbereidende ambtelijke overleggen. Vanwege de sterke relatie tussen e-overheid en vermindering van administratieve lasten is de Ministeriële stuurgroep regeldruk en het SG-Overleg regeldruk betrokken.

De voorbereiding binnen de gemeenten vindt plaats in de Subcommissie Gemeentelijke dienstverlening en informatiebeleid, onderdeel van het bredere terrein van de Bestuurscommissie Bestuur en Veiligheid. Binnen de provincies wordt het overleg voorbereid in de Interprovinciale Overleggroep Informatiebeleid (IOG-Info). De waterschappen worden vertegenwoordigd door zowel de Unie van Waterschappen als Het Waterschapshuis.

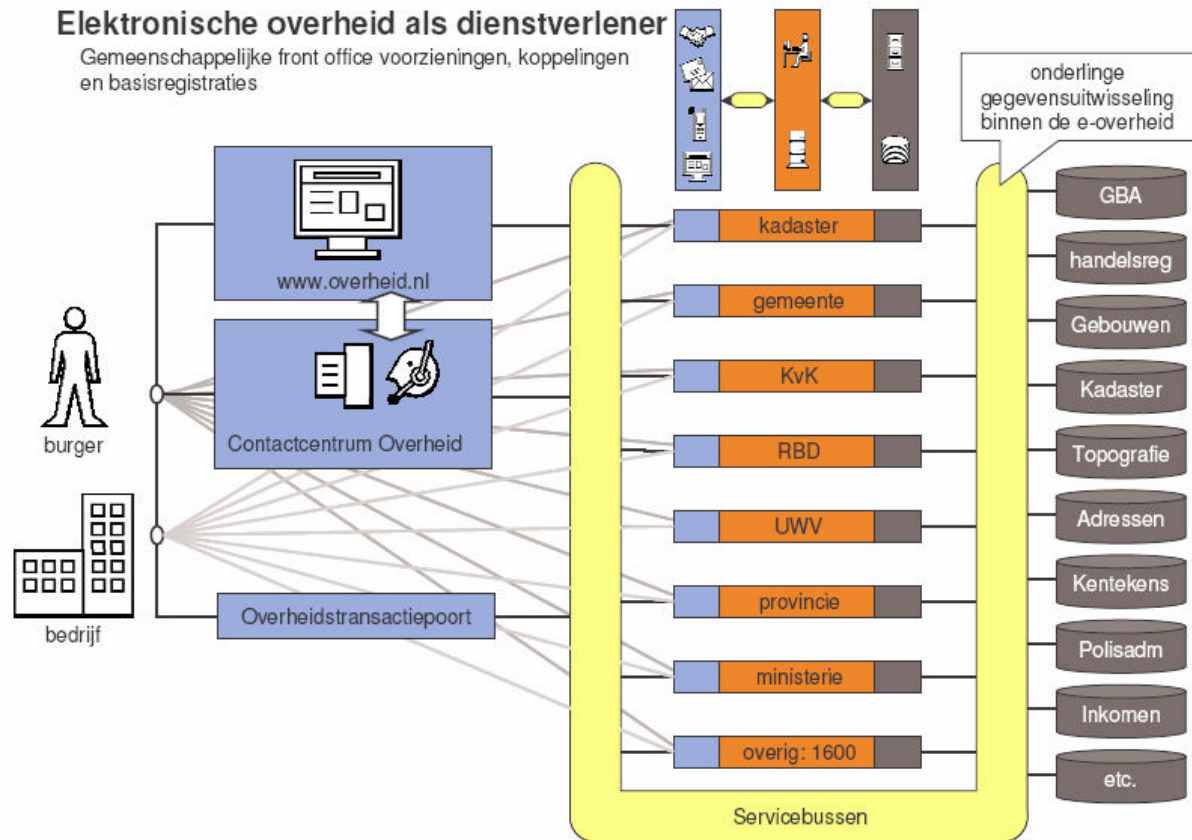
Naast deze overlegstructuren bestaat een aantal verbanden die de invoering van de e-overheid ondersteunt: het Kloosterhoeveberaad (gemeentesecretarissen en rijk), het Kloosterhoeve-Manifestoverleg (gemeentesecretarissen, uitvoeringsorganisaties en Rijk) en het Spiegelberaad (provinciesecretarissen).

De meeste bouwstenen van de e-overheid kennen in de opbouwfase een stuurgroep die, binnen de algemene kaders, sturing geeft aan de ontwikkeling van die bouwsteen. De samenstelling van de stuurgroepen verschilt per bouwsteen, maar kent in het algemeen vertegenwoordigers van departementen, andere overheden en uitvoeringsorganisaties.

Architectuur en standaarden

De ruggengraat van de architectuur van de e-overheid wordt gevormd door de Nederlandse overheidsreferentie-architectuur (NORA). Met het uitbrengen van versie 2.0 van NORA in

april 2007 is een door alle partijen erkende samenhang van de bouwstenen van de e-overheid tot stand gekomen. Partijen kunnen hiermee de ontwikkeling binnen hun eigen organisatie afstemmen op een gezamenlijk beeld van de samenhang. Onderstaande figuur illustreert de hoofdlijn van deze architectuur.

Figuur 2: Elektronische overheid als dienstverlener: basisopbouw en koppelingen

Op basis van de NORA hebben verschillende overheidslagen inmiddels een architectuur voor hun specifieke situatie uitgewerkt: de MARIJ (Model Architectuur Rijksoverheid) voor het Rijk, de GEMMA (Gemeentelijke Modelarchitectuur) voor de gemeenten, WIA (Waterschaps Informatie Architectuur) voor de waterschappen, ook de provincies hebben een architectuur in voorbereiding en er wordt gewerkt aan een referentiearchitectuur voor de sector onderwijs.

Belangrijk onderdeel van de architectuur zijn de standaarden voor de uitwisseling van informatie. Omdat het niet alleen gaat over uitwisseling van informatie tussen overheden, maar ook om uitwisseling tussen overheden en burgers en bedrijven is het van belang dat deze standaarden breed worden onderschreven. Het Standaardisatiecollege, geadviseerd door het Standaardisatieforum, heeft inmiddels een eerste lijst van open standaarden voor informatie-uitwisseling binnen en met de overheid vastgesteld.

Financieel beleid

De financiering van de infrastructuur van de e-overheid moet zoveel mogelijk het gebruik van de gezamenlijke voorzieningen stimuleren en de ontwikkeling en het gebruik van eigen voorzieningen ontmoedigen. Per saldo wordt hiermee overheidsbreed geld bespaard. Dit betekent wel dat soms door één partij meer wordt geïnvesteerd dan alleen voor het eigen gebruik gedaan zou worden.

Dit kabinet heeft voor investeringen in de e-overheid €50 miljoen gereserveerd voor algemene e-overheidvoorzieningen en €54 miljoen voor investeringen in ICT in maatschappelijke domeinen, gekoppeld aan de Rijksbrede ICT agenda. Uit de €50 miljoen is

in 2007 €34 miljoen ingezet voor de ontwikkeling van een gemeenschappelijke machtigingsvoorziening (GMV), het Nationaal handelsregister (NHR), het register niet-ingezetenen (RNI) en versterking van de uitwisselings-infrastructuur (GOB, TMV, OSB).

Het gebruik van de basisvoorzieningen moet zoveel mogelijk zonder betaling op het moment van gebruik kunnen plaatsvinden. Daarom is tijdens de ministerraad van 17 november 2006 besloten budgetfinanciering voor genoemde basisvoorzieningen als uitgangspunt te nemen, tenzij blijkt dat dit ondoelmatig is of niet budgettair neutraal inpasbaar is. Voor het gebruik van de basisvoorzieningen BSN, DigiD, OTP, GovCert/Waarschuwingsdienst hoeven gebruikers niet te betalen. De kosten hiervan worden gedragen door het Rijk.

Voor reeds bestaande basisregisters worden door herschikking van de middelen die organisaties nu al kwijt zijn aan het gebruik van dergelijke informatie ook soortgelijke financiële situaties gecreëerd. Voor de GBA besluit de ministerraad in juli over de budgetfinanciering. Bij een positief besluit worden met terugwerkende kracht tot 1-1-2008 de beschikbare budgetten overgeboekt naar het ministerie van BZK, waarna voor het gebruik door overheidsorganisaties waarmee departementen een budgetrelatie hebben geen rekeningen meer worden verzonden. Voor andere registers zijn soortgelijke financiële regelingen in voorbereiding.

Voor openbare overheidsinformatie gold al langer het beleid dat deze informatie tegen verstrekingskosten en zonder restricties voor (her)gebruik beschikbaar werd gesteld, tenzij wettelijk anders geregeld –zoals voor basisregistraties- (verwijzing naar beleidslijn 2001). Met de publicatie via internet zijn de verstrekingskosten sterk gedaald. Hierdoor zijn de gegevenscollecties die in het kader van de e-overheid worden ontsloten (wet-en regelgeving, officiële publicaties, vergunningen en bekendmakingen, ruimtelijke plannen) voor (her)gebruikers zonder kosten beschikbaar.

4. Realisatie van de basisvoorzieningen

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de voortgang van de ontwikkeling van e-overheidbouwstenen. Het planningsoverzicht van de basisvoorzieningen van de e-overheid biedt een geactualiseerd overzicht van de voortgang van de bouw van de basisvoorzieningen, de informatie-infrastructuur van de e-overheid (bijlage 1). Dit overzicht maakt de samenhang in de basisvoorzieningen inzichtelijk en geeft organisaties duidelijkheid over wanneer zij op deze voorzieningen kunnen aansluiten. Bij de doelomschrijvingen van de meeste projecten is nader uitgewerkt hoe het project bijdraagt aan een betere dienstverlening voor burgers en bedrijven.

Met zogeheten “smileys” wordt een schatting gegeven van de haalbaarheid van de realisatie van de aan de Tweede Kamer afgegeven planning van de verschillende basisvoorzieningen. De bouwstenen waarvan de voortgang bepaald wordt door de Tweede of Eerste Kamer zijn niet voorzien van een smiley. Het betreft de bouwstenen waarvoor de wetsvoorstellen zijn ingediend of in behandeling zijn bij de Tweede of Eerste Kamer. In de toelichting ‘mijlpalen’ (bijlage 2) treft u een toelichting aan op de overige gebruikte symbolen.

A. Elektronische toegang tot de overheid

Het doel is om de overheid meer transparant en daardoor meer inzichtelijk te maken voor burgers en bedrijven. Op initiatief van de overheid worden zodoende maatregelen genomen om de structuur en inhoud op websites te verbeteren zodat het voor burgers en bedrijven eenvoudiger wordt om geheel plaatsonafhankelijk op elk gewenst tijdstip met de overheid te communiceren.

Officiële overheidsinformatie

Politiek opdrachtgever: BZK

Doel: Het ontsluiten van officiële overheidsinformatie via internet zoals regelgeving, vergunningen en bekendmakingen. Via internet kunnen overheden geïnteresseerde burgers en bedrijven tijdig, proactief en gedetailleerd informeren over voor hen belangrijke ontwikkelingen.

Voortgang: Verloopt volgens planning. De systemen die voor de rechtsgeldige elektronische publicatie van Staatsblad, Staatscourant en Tractatenblad zijn gebouwd, zullen in het tweede kwartaal van 2008 in productie genomen worden. De elektronische publicatie vindt in eerste instantie plaats naast de officiële gedrukte publicaties. De Kamerbehandeling van het wetsvoorstel Elektronische Bekendmaking is eveneens gepland in het tweede kwartaal. Inwerkingtreding is voorzien per 1-1-2009. Vanaf dat moment worden Staatscourant, Staatsblad en Traktatenblad rechtsgeldige elektronische publicaties.

Webrichtlijnen

Politiek opdrachtgever: BZK

Doel: Dat overheidsorganisaties hun websites zodanig bouwen dat ze optimaal vindbaar, bereikbaar en toegankelijk zijn – zowel voor mensen (inclusief mensen met een (visuele) beperking) als voor browsers en zoekmachines. Voor het bouwen van websites bestaan internationaal erkende afspraken in de vorm van webstandaarden. Toepassing van deze standaarden levert een beduidend betere website op die toegankelijk is voor alle gebruikers. De Nederlandse overheid heeft deze internationale standaarden handzaam samengebracht in de zogenoemde webrichtlijnen.

Voortgang: Verloopt volgens planning. Het Rijk heeft de webrichtlijnen vastgelegd in het Besluit Kwaliteit Rijksoverheidswebsites⁶. Gemeenten, provincies en waterschappen hebben de intentie geuit hun websites toegankelijk te maken in het gezamenlijk manifest ‘Betere

⁶ Kamerstukken 2005-2006, 29355, nr 32

dienstverlening, minder administratieve lasten met de elektronische overheid!'. Dit moet ertoe leiden dat overheden eind 2010 niemand meer uitsluiten van toegang tot online informatie en diensten van de overheid.

Samenwerkende catalogi

Politiek opdrachtgever: BZK

Doel: Doelstelling van Samenwerkende catalogi is de verschillende online overheidsloketten voor 2009 optimaal te laten samenwerken. De overheid wordt dikwijls gezien als één organisatie. Als iemand bijvoorbeeld wil weten wat de zwemwaterkwaliteit is in zijn gemeente, zal hij wellicht niet direct aan de provincie denken maar veel eerder aan de gemeente. Gemeenten zullen zich in de toekomst steeds meer manifesteren als “de poort tot de overheid”. Met de landelijke standaard voor Samenwerkende Catalogi, wordt daarop voorgesorteerd. Samenwerkende Catalogi laat internetloketten van overheden op zo'n wijze samenwerken dat bezoekers van de elektronische overheid niet meer voor een dichte deur komen te staan. Door de koppeling van internetloketten vinden burgers en ondernemers altijd de gewenste producten en diensten, onafhankelijk van de website waarop ze hun zoektocht naar informatie starten. De standaard helpt de overheidslagen gezamenlijk iets voor de burgers te betekenen, zoals het kabinet zich ten doel stelt in zijn beleidsprogramma.

Voortgang: De ontwikkeling verloopt volgens planning. Samenwerkende Catalogi is gebaseerd op een standaard die door elke overheidsorganisatie kan worden toegepast. Deze standaard is voorgedragen aan het standaardisatieforum als door het openbaar bestuur te gebruiken standaard. De implementatie bij gemeenten, provincies en waterschappen vordert. De standaard is inmiddels verder doorontwikkeld en maakt nu ook integraal onderdeel uit van de architectuur van MijnOverheid.nl en Antwoord voor Bedrijven. Samenwerkende Catalogi is bovendien opgenomen als vast onderdeel bij de implementatie van de EU-Dienstenrichtlijn.

eFormulieren

Politiek opdrachtgever: EZ- BZK

Doel: Het programma eFormulieren ontwikkelt en beheert elektronische formulieren voor andere overheidsorganisaties. Voor overheden is het programma eFormulieren belangrijk, omdat een zeer groot deel van alle overheidsdienstverlening langs de elektronische weg moet kunnen plaatsvinden. Elektronische formulieren vormen een belangrijke schakel tussen de dienstverlening van overheden en hun klanten (zoals burgers, bedrijven en non-profitinstellingen). Op de websites van overheden worden in toenemende mate elektronische formulieren aangeboden. Deze formulieren worden steeds vaker direct ingevoerd in de midoffice en backoffice systemen.

De formulieren worden centraal opgeslagen en via de website van de aangesloten overheden in de eigen huisstijl aangeboden. eFormulieren zorgt tevens voor de koppeling met landelijke basisvoorzieningen, zoals DigiD en op termijn basisregistraties. Een koppeling met deze basisvoorzieningen maakt het mogelijk dat bij de overheid bekende gegevens van tevoren ingevuld worden, dat de ingevoerde informatie op juistheid is getoetst en dat gegevens consistent zijn. Dit bespaart zowel de gebruiker als de organisatie tijd.

Voortgang: Verloopt volgens planning. Het programma ontwikkelt, beheert en sluit met name gemeenten aan op gestandaardiseerde eenvoudige eFormulieren. Daarnaast wordt in 2008 het eFormulieren platform gemoderniseerd, zodat ook complexe formulieren en relaties met meerdere overheidsinstanties vanuit één formulier kunnen worden ondersteund, naar voorbeeld van de omgevingsvergunning van VROM.

In 2008 en 2009 zal het programma eFormulieren duidelijk maken welke standaarden van toepassing zijn op (onderdelen van) elektronische formulieren om hergebruik van eFormulieren door overheidsorganisaties en marktpartijen te vereenvoudigen, opdat ontwikkeling en beheer van eFormulieren plaats kan vinden door de overheidsinstantie zelf.

Antwoord voor bedrijven (voorheen bedrijvenloket)

Politiek opdrachtgever: EZ

Doel: Antwoord voor bedrijven is de ingang voor alle ondernemersvragen aan de overheid op het gebied van wetgeving, subsidies en vergunningen. De informatie van Antwoord voor bedrijven bestrijkt de hele overheid, zowel het rijk als lokale overheden en overheidsdiensten. Die informatie wordt via verschillende kanalen (website, e-mail, telefoon, chat) toegankelijk gemaakt. De vraag en behoefte van de ondernemer staat hierbij centraal. Naast Antwoord voor bedrijven faciliteert EZ een ondernemersforum www.higherlevel.nl, waar ondernemers discussiëren over voor hun relevante bedrijfszaken.

Voortgang: Verloopt volgens planning. De klantvriendelijkheid van de website wordt halfjaarlijks bij bedrijven getoetst. Op basis van deze toets past Antwoord voor bedrijven de website aan. De informatie van Antwoord voor bedrijven wordt de komende periode ook toegankelijk gemaakt via andere voor bedrijven relevante kanalen, zoals Kamers van Koophandel, gemeenten, provincies, waterschappen en brancheorganisaties. Daartoe is de kennisbank van Antwoord voor bedrijven ontwikkeld (zie ook de eerste balk 'Antwoord voor bedrijven' in het planningsoverzicht). Daarnaast maakt Antwoord voor bedrijven specifieke informatie per branche beschikbaar. Hierbij wordt voorrang gegeven aan de branche-informatie die onder de EU-Dienstenrichtlijn valt, want op 28 december 2009 moet alle informatie in het kader van de EU Dienstenrichtlijn via de website te vinden zijn. In het najaar van 2008 wordt het 'Meldpunt Bedrijven' bij Antwoord voor bedrijven ondergebracht (voorheen: meldpunt regeldruk). Ondernemers kunnen hier hun meldingen doen over de regeldruk die zij hebben op het terrein van de overheid (rijks- en lokaal). Antwoord voor bedrijven geeft hierop een reactie. Structurele problemen worden doorgegeven aan de Regiegroep Regeldruk (deze zaken staan in de tweede balk van het planningsoverzicht). Tevens is in 2008 gestart met de mogelijkheid om via Antwoord voor bedrijven snel en direct subsidies of vergunningen aan te vragen. Dit sluit aan op de wens van het kabinet om Antwoord voor bedrijven uit te bouwen tot een loket via welke ondernemers 24 uur per dag, 7 dagen in de week zaken elektronisch kunnen afhandelen met de overheid. In 2008 toetst Antwoord voor bedrijven de mogelijke vormen van ontsluiten van transacties, waarna er per 1 januari 2009 8 transacties 'live' op de site beschikbaar zijn. Op 28 december 2009 zijn alle transacties voor dienstverrichters die onder de EU-Dienstenrichtlijn vallen via de website afhandelbaar (derde balk in planningsoverzicht).

Voortgang Motie Van der Burg

In deze rapportage wordt, zoals toegezegd door de Staatssecretaris van EZ, de voortgang van Antwoord voor bedrijven in het kader van de motie Van der Burg geschets⁷.

De motie Van der Burg⁸ stelt dat ondernemers door een beperkt aantal kenmerken (rechtsvorm, wel/geen personeel in dienst, sector/branche) een lijst op maat moeten kunnen krijgen waarin staat aan welke wet- en regelgeving hij/zij moet voldoen. Daarnaast moeten ondernemers verplichtingen en bijbehorende formulieren interactief kunnen afhandelen via internet. Bovendien moeten ondernemers waarvoor té gecompliceerde of té specifieke wet- en regelgeving geldt, worden doorverwezen naar accountmanagers om samen de lijst met wet- en regelgeving op maat te maken.

Antwoord voor bedrijven is een slimme doorverwijsorganisatie

Eind 2007 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de strategische positionering van Antwoord voor bedrijven. Op basis hiervan zal Antwoord voor bedrijven zich doorontwikkelen tot een informatieportaal, waar een deel van de meest gebruikte transacties via Antwoord voor bedrijven beschikbaar wordt gemaakt, en voor een deel van de transacties slim wordt doorgelinked naar relevante overheidsorganisaties (vergelijkbaar met het huisartsen – specialisten principe). Zo wordt het voor ondernemers makkelijk om via internet zaken interactief af te handelen. Antwoord voor bedrijven is in deze opzet geen grote ambtelijke organisatie waarin alle kennis over wet- en regelgeving aanwezig is. Het is een slanke en intelligente organisatie die goed kan doorverwijzen naar andere overheden, daar waar de

⁷ TK 2007-2008, nr. 12, pag. 795-797

⁸ TK 2007-2008, 29 362, nr. 131

inhoudelijke specialismen aanwezig zijn en de verantwoordelijkheid voor de informatie en de afhandeling van de transactie ligt. Bedrijven kunnen deze andere overheden uiteraard ook rechtstreeks benaderen als ze de weg weten.

Antwoord voor bedrijven is onderdeel van netwerk van overheidsorganisaties

Antwoord voor bedrijven is ingericht voor de ontsluiting van informatie en transacties. De beschikbaarheid van informatie en de mogelijkheid om transacties via Antwoord voor bedrijven af te handelen vereist wel dat andere overheidsdiensten, die de bron van deze informatie zijn en de plaats waar de transacties worden afgehandeld, zelf klaar zijn met hun digitalisering.

De eerste veelgevraagde transacties die beschikbaar komen zijn een aantal subsidies, vacaturemeldingen en matching in samenwerking met CWI, en ziek- en herstelmeldingen in samenwerking met UWV. Deze staan op de planning om voor 1 januari 2009 via Antwoord voor bedrijven beschikbaar te zijn.

Antwoord voor bedrijven wordt centraal loket voor dienstverleners

Antwoord voor bedrijven krijgt ook een taak vanwege de implementatie van de Dienstenrichtlijn. Deze verplicht tot de ontwikkeling van een elektronisch Eén-loket via welke het voor dienstverleners mogelijk moet zijn om procedures en formaliteiten betreffende de toegang tot en de uitoefening van hun dienstenactiviteiten eenvoudig en op afstand af te wikkelen. Tevens verplicht de dienstenrichtlijn tot het verlenen van algemene bijstand door bevoegde instanties over de manier waarop hun wet- en regelgeving doorgaans wordt geïnterpreteerd. Het Eén-loket van de Dienstenrichtlijn wordt ontwikkeld en uitgebouwd binnen Antwoord voor bedrijven⁹. Hiermee kan Nederland per 2010 voldoen aan de verplichtingen.

De implementatie van de Dienstenrichtlijn geeft een impuls aan de elektronische dienstverlening van de overheid aan bedrijven en de vermindering van regeldruk. Hierdoor vormt de Dienstenrichtlijn een hefboom voor de doelstellingen achter de motie Van der Burg. Het verplichtende karakter van de Dienstenrichtlijn betekent ook dat de uitvoering hiervan binnen Antwoord voor bedrijven prioriteit krijgt.

De lijn van de motie gevolgd

Antwoord voor bedrijven wordt grotendeels volgens de lijnen van motie van der Burg uitgevoerd:

? Door het uitvoeren van de huidige strategie en de uitvoering van de Dienstenrichtlijn ontsluit Antwoord voor bedrijven alle relevante informatie die voor ondernemers van belang is.

? Door de meest gebruikte transacties direct via Antwoord voor bedrijven beschikbaar te maken en slim door te linken naar de overige transacties wordt het voor ondernemers makkelijk om via internet zaken interactief af te handelen.

? Per 2010 functioneert Antwoord voor bedrijven als het Eén-loket voor dienstverleners binnen de reikwijdte van de Dienstenrichtlijn.

? Antwoord voor bedrijven biedt ondersteuning aan ondernemers met specifieke vragen door middel van een bedrijvencontactcentrum. Hier kunnen ondernemers telefonisch en via mail en chat vragen stellen en worden ondernemers doorverwezen naar de juiste instanties. Voor bijstand is het belangrijk dat aangesloten wordt op specifieke kennis en kunde die bij deze instanties aanwezig is. Te denken valt aan accountmanagers bij gemeenten of Kamers van Koophandel. In het kader van de voortgang van Antwoord voor bedrijven zal worden gemonitord of deze aanpak in de praktijk werkt om actief te kunnen reageren op mogelijkheden tot verbetering.

? Bij de verdere opzet van Antwoord voor bedrijven wordt voortdurend getoetst bij bedrijven of de dienstverlening voldoet aan hun behoefte.

---

⁹ TK 2007-2008, 21501-30, nr. 172
TK 2007-2008, 21501-30, nr. 176

Mijnoverheid.nl (voorheen Persoonlijke Internetpagina)

Politiek opdrachtgever: BZK

Doel: van MijnOverheid.nl is op gepersonaliseerde wijze via internet zaken doen en informatie uitwisselen met de gehele overheid, op elk gewenst moment en op elke gewenste plek, zo snel en goedkoop mogelijk, met zo weinig mogelijk administratieve lasten.

De ontwikkeling van MijnOverheid.nl sluit aan op de kabinetsdoelstelling om de (elektronische) dienstverlening van de overheid te verbeteren. Via MijnOverheid.nl zal het bijvoorbeeld mogelijk worden om een kap- of bouwvergunning aan te vragen, belastingaangifte te doen of een uitkering aan te vragen. Daarnaast kunnen burgers zien hoe zij bij de overheid geregistreerd staan.

Met MijnOverheid.nl kunnen aangesloten overheidsorganisaties berichten sturen naar een specifieke groep mensen, denk daarbij bijvoorbeeld aan bekendmakingen van (voorlopige) vergunningen zoals over de aanleg van een speeltuin in de wijk. Persoonlijke toegang tot MijnOverheid.nl krijgt de burger met DigiD.

Voortgang: Verloopt volgens planning. Op 3 april 2008 is MijnOverheid.nl in een eerste versie live gegaan. MijnOverheid.nl is getest door enkele organisaties en 700 proefgebruikers. De gemeenten Dordrecht, Den Haag, Voorst, Enschede en UWV, CWI, IB-groep en Kadaster zijn de eerst aangesloten organisaties. In 2008 zullen geleidelijk steeds meer overheidsdienstaanbieders en gebruikers aangesloten worden. Op dit moment is voor gebruikers te zien hoe zij in het Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens (GBA) zijn opgenomen. Inzage in persoonlijke gegevens bij Kadaster, RDW (voertuigen) en het domein van werk en inkomen zal op termijn worden toegevoegd. MijnOverheid.nl zal later dit jaar verder worden verbeterd en ook aangevuld worden met enkele nieuwe opties, waaronder de mogelijkheid om afspraken voor bezoek of inzending van bescheiden digitaal vast te leggen. In de loop van 2008 zal door gerichte werving het aantal gebruikers geleidelijk gaan groeien. Er is gekozen voor een beheerste groei, die in verhouding zal staan met de aangeboden functionaliteit. Eind 2008 wordt besloten of MijnOverheid.nl landelijk zal worden uitgerold, waarbij tevens de financiering van het beheer moet worden geregeld.

Antwoord© (voorheen Contactcenter overheid)

Politiek opdrachtgever: BZK – AZ

Doel: Een samenhangend stelsel van telefonische loketten bij gemeenten waar burgers met al hun vragen over de overheid terecht kunnen. Gemeenten vormen voor Antwoord© de eerste ingang. Eenvoudige vragen worden direct beantwoord, meer specialistische vragen worden afgehandeld door het juiste loket bij de rijksoverheid, de gemeente, de provincie, het waterschap of een uitvoeringsorganisatie.

Voortgang: Verloopt niet volgens planning. Eind 2007 is de reikwijdte van het project Antwoord© opnieuw bepaald door het feit dat meerjarenfinanciering moest worden gevonden binnen de begroting van het ministerie. Het project concentreert zich nu op de informatie die nodig is om gemeenten in staat te stellen vragen voor andere bestuurslagen te beantwoorden, en de daarbij behorende kwaliteitswaarborgen: faciliteren van de processen, standaarden voor kwaliteitsmonitoring en rapportagemiddelen.

De informatie van de verschillende bestuurslagen moet samenhangend en via het multichannel principe (internet, balie, telefonie) beschikbaar worden gemaakt voor gebruik in gemeentelijke contactcentra. Daarnaast wordt de landelijke telefoonnummerstructuur 14+netnummer ingericht en wordt gewerkt aan de ontwikkeling en uitrol van de noodzakelijke ICT-standaarden.

De basistraining Antwoord© voor de eerste lichte contactcenter agents is afgerond en in januari 2008 is de eerste versie van de Antwoord©-interface opgeleverd. Deze maakt een eerste selectie van postbus 51-informatie beschikbaar die de gemeentelijke medewerker kan gebruiken bij het beantwoorden van vragen aan de telefoon. In januari is met de opgeleide medewerkers van zeven gemeenten gestart met een pilot. De medewerkers gebruiken en evalueren de interface en de bijbehorende informatie. In het eerste kwartaal zijn afspraken gemaakt met de Manifestgroep over het uitbreiden van de informatie van de uitvoeringsorganisaties. De begin 2007 uitgegeven publicatie 'Gemeente heeft Antwoord©'

wordt in het derde kwartaal 2008 voorzien van een uitvoeringsagenda. Centraal hierin staat de vraag hoe de gemeenten aan kunnen sluiten op het Antwoord@-concept. In maart is een landelijke voorziening opgeleverd waarmee de telefoonnummers 14+netnummer voor gemeentelijke callcenters worden geïmplementeerd in de netwerken van de telefoonoperators.

Digitale Uitwisseling in Ruimtelijke Processen

Politiek opdrachtgever: VROM

Doel: per 1 juli 2008 nieuwe ruimtelijke plannen digitaal beschikbaar maken

Voortgang: Verloopt volgens planning. Op 1 juli aanstaande treedt de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking. Behalve een vernieuwd stelsel van processen voor de ruimtelijke ordening in Nederland worden met de inwerkingtreding van de Wro ook de resultaten van het programma DURP (Digitale Uitwisseling in Ruimtelijke Processen) wettelijk verankerd: nagenoeg alle instrumenten uit de Wro worden door bronhouders digitaal gemaakt en beschikbaar gesteld, en de bestemmingsplannen worden onderling vergelijkbaar.

Hiervoor is het pakket RO standaarden 2008 ontwikkeld, dat wettelijk wordt verankerd in de bij de Wro behorende Regeling standaarden ruimtelijke ordening. De afgelopen maanden is gewerkt aan een laatste redactieslag en heeft een omzetting plaatsgevonden naar normen en toelichtingen in het kader van de wettelijke verankering via de Regeling standaarden ruimtelijke ordening die momenteel in voorbereiding is. Op deze ministeriële regeling is een EU notificatieplicht van toepassing. Daarom wordt de ministeriële regeling inclusief alle standaarden op dit moment voorbereid voor notificatie in Brussel. Naar verwachting ligt het dossier daar medio april 2008. In de tweede helft van april 2008 kan de regeling met bijlagen openbaar worden gemaakt, en zullen de RO Standaarden 2008 gepubliceerd worden.

Om de overgang van een analoge naar een digitale ruimtelijke ordening soepel en verantwoord te laten verlopen hebben Rijk, VROM, VNG en IPO gezamenlijk besloten om het gebruik van de Standaard voor vergelijkbare bestemmingsplannen 2008 (SVBP2008) pas op 1 juli 2009 verplicht te stellen. Daarmee wordt het gebruik van de SVBP2008 op dezelfde datum verplicht als alle onderdelen van de RO Standaarden 2008.

B. Elektronische authenticatie

Gemeenschappelijke Machtigings- en Vertegenwoordigingsvoorziening

Opdrachtgever: FIN, BZK, EZ en LNV

Doel: Om het mogelijk te maken dat iemand namens een ander elektronische dienstverlening van de overheid kan afhandelen (bijvoorbeeld een kind dat namens zijn vader/moeder elektronisch aangifte van inkomsten doet; of een accountantsbureau dat namens een bedrijf handelt), wordt gewerkt aan een zogeheten Gemeenschappelijke Machtigings Voorziening (GMV).

Burgers en bedrijven worden zo op een uniforme wijze in staat gesteld anderen in te schakelen voor de afhandeling van een - op termijn - grote verscheidenheid aan elektronische overheidsdiensten. Het Ministerie van Financiën is met de Belastingdienst 'launching customer' van de GMV.

Voortgang: De ontwikkeling van deze voorziening wordt gefinancierd vanuit de investeringsimpuls e-overheid. Een eerste versie van de GMV met als toepassing de aangifte inkomstenbelasting van de Belastingdienst zal naar verwachting voor het najaar van 2008 worden opgeleverd.

eNIK

Politiek opdrachtgever: BZK

Doel: van het project is te voorzien in elektronische functionaliteit op de Nederlandse Identiteitskaart. Met deze functionaliteit kan een houder van de kaart zich op een

betrouwbare wijze elektronisch identificeren, een rechtsgeldige elektronische handtekening zetten en berichten vertrouwelijk versturen.

Voortgang: Verloopt niet volgens planning. In 2008 wordt besloten of en op welke wijze dit project wordt voortgezet. Dit houdt verband met de uitspraak in september 2007 van de voorzieningenrechter in de kort gedingen die door twee leveranciers tegen de Staat zijn aangespannen alsmede met het feit dat eNik middelen zijn ingezet ten behoeve van de financiering van GBO.Overheid.

DigiD bedrijven

Politiek opdrachtgever: EZ

Doel: Met DigiD¹⁰ (Digitaal Identificeren) kunnen burgers en bedrijven zich op één manier bekend maken bij overheidsinstellingen die elektronische diensten verlenen. Deze gemeenschappelijke voorziening van en voor de overheid kan gebruikers van elektronische overheidsdiensten herkennen. Op DigiD voor bedrijven zijn tien overheidsorganisaties aangesloten, waaronder vier gemeenten en twee provincies.

Voortgang: Er is nog geen planning afgegeven aan de Tweede Kamer. Het gebruik van DigiD voor bedrijven komt onvoldoende snel van de grond. Een beleidswijziging wordt voorbereid waarbij de nadruk ligt op de inzet van marktmiddelen voor de elektronische herkenning van bedrijven en medewerkers van bedrijven bij communicatie met de overheid. Aan de hand van een aantal concrete voorbeelden van elektronische dienstverlening van overheden aan bedrijven wordt de behoefte aan oplossingen bij diverse e-overheidsdienstverleners in kaart gebracht. Op basis van deze inventarisatie zal een programma van eisen worden opgesteld. Hieraan moeten marktmiddelen voldoen en aanbieders van deze marktmiddelen kunnen uitgenodigd worden om aan te sluiten op een open voorziening. Bij de inventarisatie van de behoefte van e-overheidsdienstverleners wordt nauw aangesloten bij het programma Antwoord voor Bedrijven. De planning is om de inventarisatie van de behoefte van de e-overheidsdienstverleners medio 2008 af te ronden. Het programma van eisen kan in het najaar van 2008 gereed zijn, zodat eind 2008 verschillende aanbieders van marktmiddelen aangesloten kunnen zijn. Vooruitlopend hierop start per september een pilot met de keten export landbouwgoederen.

C. Unieke nummers voor personen en voor bedrijven

Burgerservicenummer (BSN)

Politiek opdrachtgever: BZK

Doel: is om gegevensuitwisselingen waarbij een persoonsnummer gebruikt moet worden betrouwbaar en efficiënt plaats te laten vinden.

Voortgang: Het BSN en de bijbehorende voorzieningen zijn op 26 november 2007 ingevoerd met het van kracht worden van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer (Wabb)¹¹. Aan enkele organisaties is uitstel verleend om de invoering van het BSN zorgvuldig vorm te geven. De realisatie is daarmee afgerond. Het BSN mag alleen gebruikt worden voor de uitwisseling van gegevens als dat wettelijk is toegestaan. Het BSN is een onmisbare bouwsteen om de kwaliteit van de dienstverlening van de overheid te verbeteren. Het helpt de administratieve lasten voor burgers terug te dringen. Het BSN is één van de instrumenten om tot eenmalige gegevensverstrekking en stroomlijning van basisgegevens te komen.

Kamer van Koophandel nummer (KvKnr)

Politiek opdrachtgever: EZ

Doel: Unieke nummertoe wijziging. Bij de uitvoering van de Handelsregisterwet 2007¹², die op

¹⁰ Er wordt in deze voortgangsrapportage afzonderlijk gerapporteerd over digiD bedrijven en digiD burgers.

¹¹ Staatsblad 2007, 444

¹² Staatsblad 2007, 153

1 juli 2008 in werking zal treden, maakt de Kamer van Koophandel gebruik van unieke nummers. Voor samenwerkingsverbanden en publiekrechtelijke rechtspersonen zal zeer waarschijnlijk het fi-nummer van de Belastingdienst worden gebruikt. Voor ondernemingen en maatschappelijke activiteiten zal een uniek KvK nummer worden gebruikt (alfanumeriek met 8 posities). Voor vestigingen van ondernemingen en maatschappelijke activiteiten wordt een uniek KvK nummer gebruikt (alfanumeriek met 12 posities).

Voortgang: Verloopt volgens planning. Het voorstel voor de nieuwe Handelsregisterwet is eind maart 2007 aanvaard door de Eerste Kamer¹³. Doelstelling is om de wet per 1 juli in werking te laten treden. Het KvK-nummer (alfanumeriek met 8 posities) en het KvK-vestigingsnummer (alfanumeriek met 12 posities) zullen uniek de ondernemingen, maatschappen, eenmanszaken en overheden identificeren in het Handelsregister. Verplicht gebruik voor alle overheden wordt ingevoerd vanaf 1 januari 2010.

D. Stelsel van Basisregistraties

Politiek opdrachtgever: BZK

Doel: Verbeteren van dienstverlening en het verminderen van administratieve lastendruk, door het invoeren van eenmalige gegevensverstrekking, waarbij burgers en bedrijven slechts eenmalig hun gegevens hoeven aan te leveren bij de overheid.

Voortgang: De ontwikkeling van het stelsel van basisregistraties tot op heden ziet er als volgt uit. De planning voor de wetgeving en realisatie van de eerste zes basisregistraties is als antwoord op het eerste deel van de motie Szabo¹⁴ neergelegd in de Wetgevingsnota Basisregistraties¹⁵. De eerste zes basisregistraties zijn: Personen (GBA), Bedrijven (Handelsregister), Adressen, Gebouwen, Topografie en Kadaster. In het schema weergegeven in groen. Op 6 juli 2005 zijn als antwoord op het tweede deel van de motie Szabo door de Tweede Kamer nog eens drie basisregistraties aangewezen: Voertuigen, Lonen, Arbeids- en Uitkeringsverhoudingen en Inkomen (licht oranje in het schema). Tevens zijn drie potentiële basisregistraties benoemd: Registratie Niet-Ingezetenen, Grootchalige BasisKaart Nederland en Data en Informatie Nederlandse Ondergrond (licht rood in het schema)¹⁶.

Bij brief van 15 september 2006 is het stelsel van basisregistraties uitgebreid met de basisregistraties WOZ (Waardering Onroerende Zaken), blauw in figuur 2.

In het schema zijn de relaties tussen de basisregistraties aangegeven. Hierbij is onderscheid gemaakt in de relaties tussen de basisregistraties in het geo-domein (rood) en de overige basisregistraties (blauw).

Voor de financiering van de exploitatie van de basisvoorzieningen e-overheid wordt het in principe niet per transactie betaald. Een intensiever gebruik lijdt daardoor niet tot meer kosten.

Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen en voortgang per afzonderlijke basisregistratie.

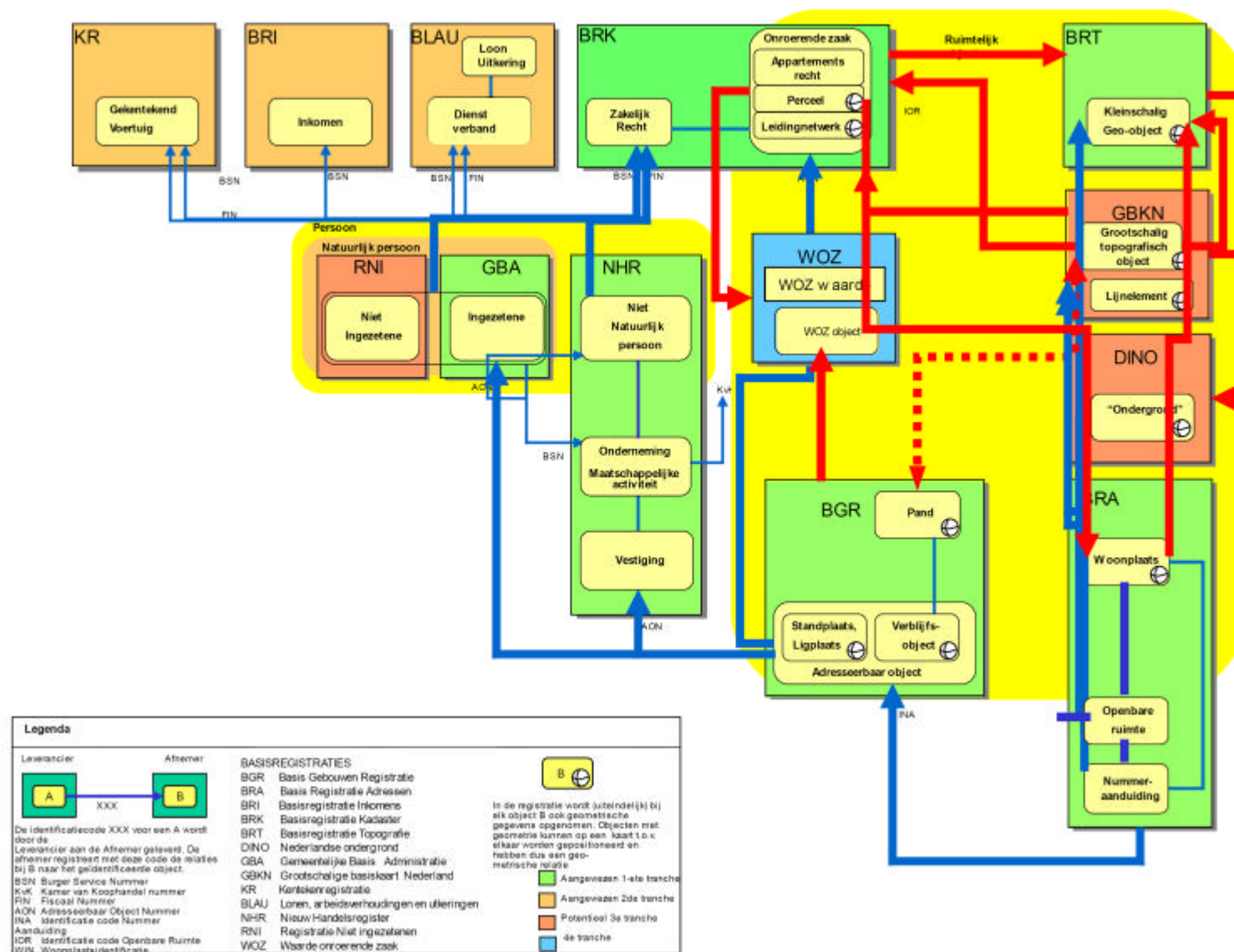
---

¹³ EK 2007, 30656A

¹⁴ TK 2003-2004, 29 362, nr. 8

¹⁵ TK 2003-2004, 29 362, nr. 20.

¹⁶ TK 2004-2005, 29 362, nr. 37

Figuur 3: Samenhang tussen de basisregistraties

Basisregistratie Personen (GBA)

Politiek opdrachtgever: BZK

Doel: Met de invoering van de Basisregistratie Personen wordt gerealiseerd dat de GBA voor alle bestuursorganen de enige en unieke bron van persoonsgegevens van Nederlandse ingeschrevenen wordt. Daartoe is de wet GBA gewijzigd.

Voortgang: Verloopt volgens planning. De regelgeving voor de GBA als basisregistratie is in werking getreden op 1 april 2007 en wordt tot 2010 ingevoerd binnen de gehele overheid.

In de gewijzigde wet GBA is de bepaling opgenomen dat het Ministerie van BZK bij ministeriële regeling afnemers kan aanwijzen waarvoor de verplichtingen voor 2010 gelden. Een dergelijke aanwijzing is vanzelfsprekend pas aan de orde als vastgesteld is dat de afnemer daadwerkelijk aan de verplichtingen voldoet. Na de inrichting van het verplicht gebruik en terugmeldplicht verkrijgt een bestuursorgaan de aanwijzing en de autorisatie voor de Terugmeldvoorziening. Deze Terugmeldvoorziening is een specifiek voor de GBA ontwikkelde oplossing. Op termijn komt de generieke Terugmeldfaciliteit van het Overheidsdienstenplatform ter beschikking, die aansluiting zal hebben op de Terugmeldvoorziening van de GBA.

Gezien het beleid en de regelgeving voor de basisregistratie GBA, moeten per 1 januari 2010 twee punten gerealiseerd zijn. Allereerst zijn alle betrokken publiekrechtelijke organisaties die publiekrechtelijke taken uitvoeren en daarbij persoonsgegevens gebruiken, verplicht actuele authentieke gegevens uit de GBA te gebruiken en bij gereede twijfel over de juistheid van authentieke gegevens dit terug te melden. Ten tweede moeten de betrokken organisaties hun eigen werkprocessen zodanig ingericht hebben, dat burgers gebruik kunnen maken van het recht op eenmalige gegevensverstrekking.

Handelsregister

Politiek opdrachtgever: EZ

Doel: De Kamer van Koophandel beheert het Nieuw Handelsregister. Dit wordt de basisregistratie voor ondernemingen en rechtspersonen. Het Handelsregister is uitgebreider dan het huidige register en heeft meer functies. Alle overheden, waaronder de gemeenten, worden verplicht aangesloten op dit stelsel. Dit draagt bij aan een efficiëntere overheid en aan een betere dienstverlening aan ondernemers. Bedrijven hoeven hun gegevens dan nog maar één keer te verstrekken.

Voortgang: Verloopt volgens planning. De beoogde inwerkingtreding van Handelsregisterwet is 1 juli 2008¹⁷. Op 1 januari 2010 zullen de eerste overheidsafnemers onder het verplicht gebruik gaan vallen. Vanaf 1 januari 2010 wordt het verplicht gebruik voor gemeenten door middel van ministeriële regeling ingesteld. De bouw van de basisregistratie Handelsregister, wordt deels gefinancierd vanuit de investeringsimpuls e-overheid.

Basisregistratie Adressen en gebouwen (BAG)

Politiek opdrachtgever: VROM

Doel: Alle gemeenten houden een hoogwaardige basisregistratie bij van gegevens over gebouwen en adressen die alle overheden vervolgens afnemen. Hiermee wordt een belangrijk fundament aangebracht voor de betrouwbaarheid van overheidsinformatie. In samenhang met het gebruik van andere basisregistraties betekent dit voor burgers en bedrijven een, meer dan nu, snelle en betrouwbare dienstverlening.

Voortgang: Realisatie verloopt volgens planning. Op 22 februari 2008 is de Wet BAG¹⁸ aanvaard door de eerste Kamer. Medio 2009 zijn alle gemeenten in Nederland wettelijk verplicht om een basisregistratie adressen (BRA) en een basisregistratie gebouwen (BRG) te hebben ingevoerd. Gemeenten zijn bronhouder van de gebouw- en adresgegevens. Tot medio 2011 hebben vervolgens afnemers de tijd om voorbereidingen te treffen voor het gebruik van de basisgegevens in hun organisaties.

Op basis van een recent onderzoek naar de voortgang van de BAG is geconcludeerd dat de

---

¹⁷ Staatsblad 2007, 153

¹⁸ TK 2008, 30 968

aansluiting van gemeenten complex is en meer doorlooptijd vergt dan oorspronkelijk gedacht. VROM heeft daarom de volgende maatregelen genomen:

- Er wordt naar gestreefd de BAG in 2009 vrijwel volledig in beheer over te dragen aan het Kadaster. Voor die tijd worden de nodige condities geregeld om de toegevoegde waarde van de BAG op de langere termijn te borgen.
- Het project zal uitvoering geven aan enkele maatregelen om de invoering van de BAG door de gemeenten te bevorderen en daarnaast ruimte creëren voor de noodzakelijke ontwikkelingen op het afnemersaspect na 2009.
- Het project bij VROM zal doorlopen tot eind 2009. Ten behoeve van een goede invoering van de BAG zal een veegproject bij VROM worden ingericht om te bevorderen dat uiterlijk in 2010 alle gemeenten aangesloten zijn.

Vanaf medio 2009 zijn de aanwezige BAG gegevens beschikbaar via de landelijke voorziening, landelijke dekking is afhankelijk van genoemde aansluiting van gemeenten.

Topografie en Kadaster

Politiek opdrachtgever: VROM

Doel: De realisatie van de basisregistratie Kadaster en Topografie. Alle overheidsorganisaties kunnen daardoor makkelijk met elkaar geografische informatie uitwisselen. Beide registraties worden beheerd door het Kadaster.

Voortgang: Verloopt volgens planning. Vanaf 1 januari 2008 is de wet¹⁹ van kracht. Met ingang van die datum geldt de gebruiksplicht en de terugmeldplicht voor beide basisregistraties. Gebruikers hebben een jaar om aan deze wettelijke verplichting te voldoen, dus tot 31 december 2008. Alle overheden zijn zelf verantwoordelijk voor de invoering van de basisregistraties Kadaster en Topografie in hun werkprocessen.

Voertuigen (Kentekenregistratie)

Politiek opdrachtgever: V&W

Doel: Realisatie basisregistratie Voertuigen.

Voortgang: Verloopt volgens planning. Volgens het kentekenregister voldoet het materiaal aan de voor het stelsel van basisregistraties geldende eisen. Binnen het wetgevingstraject heeft de ambtelijke voorbereiding enige vertraging opgelopen. Het wetsvoorstel²⁰ is op 11 maart 2008 door de Eerste Kamer aangenomen. Het advies van de Raad van State inzake de wijziging van het Kentekenreglement die samenhangt met het wetsvoorstel heeft echter wat langer op zich laten wachten dan gehoopt, waardoor inwerkingtreding met ingang van 1 mei 2008 niet langer haalbaar is. Op dit moment is de beoogde datum van inwerkingtreding 1 juli 2008.

Lonen, Arbeids- en Uitkeringsverhoudingen (Blau)

Politiek opdrachtgever: SZW

Doel: De realisatie basisregistratie lonen, arbeids- en uitkeringsverhoudingen.

Voortgang: Verloopt niet volgens planning. Een deel van de gegevens die in de huidige polisadministratie is opgenomen en waarvoor UWV verantwoordelijk is, zal in de toekomst aangewezen worden als authentieke gegevens. Dit kan pas op het moment dat deze gegevens van voldoende kwaliteit zijn. Bij de brief van 29 april 2008 is de Kamer geïnformeerd over het normenkader voor de werkende loonaangifteketen²¹. In dit normenkader zijn de normwaarden opgenomen waaraan in 2008 voldaan zal moeten worden om te kunnen spreken van een werkende keten in 2008. Uit de brief van 29 april jl. komt naar voren dat begin 2009 vastgesteld kan worden of er in 2008 sprake is geweest van een werkende keten. Om de werkende keten te realiseren is de kwaliteit van de gegevens een belangrijke voorwaarde. Pas wanneer vastgesteld kan worden dat de kwaliteit van de gegevens in de polisadministratie van een voldoende niveau is, is het mogelijk de

¹⁹ Staatsblad 2007, 105

²⁰ Staatsblad 2008, 99

²¹ TK 2007/2008, 31066, nr. 44

beoordeling te maken welk deel hiervan onder het regime van de eenmalige gegevensuitvraag kan worden gebracht. Dit zal dus op zijn vroegst in 2009 zijn.

Inkomen (BRI)

Politiek opdrachtgever: FIN

Doel: De realisatie basisregistratie Inkomen.

Voortgang: Verloopt volgens planning. In juni 2007 is een gecombineerd wetsvoorstel samen met Basisregistratie Waarde Onroerende Zaken aan de Tweede Kamer aangeboden²². Dit wetsvoorstel is eind april 2008 door de Tweede Kamer aangenomen. Het wetsvoorstel ligt nu ter behandeling in de Eerste Kamer. Streven is dat de BRI operationeel wordt in 2009 met inkomensgegevens over 2008. Het gaat in deze basisregistratie om het verzamelinkomen, of als dat er niet is, het belastbare fiscale jaarloon over een kalenderjaar.

Waardering Onroerende Zaken (WOZ)

Politiek opdrachtgever: FIN

Doel: Het realiseren van de basisregistratie WOZ-waarde onroerende zaken

Voortgang: De voortgang verloopt volgens planning. In juni 2007 is het wetsvoorstel (een gecombineerd wetsvoorstel samen met Basisregistratie Inkomen) aan de Tweede Kamer aangeboden²³. Dit wetsvoorstel is eind april 2008 door de Tweede Kamer aangenomen. Het wetsvoorstel ligt nu ter behandeling in de Eerste Kamer. Streven is dat de basisregistratie WOZ operationeel wordt per 2009.

Voor de onderstaande basisregistraties zal een planning afgegeven worden, zodra definitief is besloten dat zij basisregistratie worden.

Niet-Ingezetenen (RNI)

Politiek opdrachtgever: BZK

Doel: De realisatie basisregistratie Niet-Ingezetenen. De RNI gaat een aantal gemeenschappelijke basisgegevens van niet-ingezetenen gestandaardiseerd en eenduidig vastleggen in één registratie. Een eenduidige informatiebron die straks - net als de GBA - gebruikt kan worden door alle daartoe geautoriseerde overheidsorganisaties. Bij de inschrijving in de RNI wordt aan de niet-ingezetenene (mits goed identificeerbaar) een burgerservicenummer (BSN) toegekend. De RNI vormt straks samen met de GBA de basisregistratie personen. Door het uniform vastleggen van enkele basisgegevens van niet-ingezetenen in een basisregistratie wordt de beschikbaarheid en de uitwisseling van de gegevens die nodig zijn voor het uitvoeren van verschillende overheidstaken verbeterd. Overheidsorganen hoeven niet ieder afzonderlijk correcties bij te houden en niet-ingezetenen hoeven niet aan elk van de overheidsorganisaties afzonderlijk wijzigingen door te geven. Dat verhoogt de kwaliteit van de gegevens, vergemakkelijkt de dienstverlening en biedt bovendien mogelijkheden voor een betere en efficiëntere fraudebestrijding.

Voortgang: Het onderzoek naar de totstandkoming van de RNI en de consequenties voor de juridische, informatietechnische, organisatorische en financiële vormgeving is in de afrondende fase. Op grond van de resultaten zal de Tweede Kamer door middel van een startbrief RNI in het derde kwartaal van 2008 worden geïnformeerd over de opzet en inrichting van de RNI. De realisatie zal mede gefinancierd worden vanuit de investeringsimpuls e-overheid.

Grootschalige BasisKaart Nederland (GBKN)

Politiek opdrachtgever: VROM

Doel: De realisatie van de basisregistratie Grootschalige Basiskaart Nederland.

---

²² TK 2006-2007, 31 085

²³ TK 2006-2007, 31 085

Voortgang: In maart 2007 is in het Geo-informatieberaad naast de al eerder opgestelde business case ook de kostenverdeling over de belanghebbende organisaties in de publieke sector besproken. Dit leverde nog de nodige knelpunten op. Inmiddels is eind december 2007 via het Eindrapport van de commissie Postma-Wallage geadviseerd de financiering van de implementatiekosten op korte termijn te regelen. Het Ministerie van VROM onderzoekt nog de financieringsmogelijkheden voor zowel de eenmalige als de structurele kosten van de GBKN.

Gezien de opgelopen vertraging is de planning met een jaar opgeschoven en is het realistisch om uit de GBKN per 2011 de basisregistratie Grootchalige topografie te vormen.

Basisregistratie voor de Nederlandse Ondergrond (DINO)

Politiek opdrachtgever: VROM

Doel: De realisatie basisregistratie voor de Nederlandse Ondergrond.

Voortgang: Het haalbaarheidsonderzoek naar het aanwijzen van DINO (geologische gegevens) - eventueel uitgebreid met bodemgegevens – als basisregistratie loopt momenteel onder leiding van de minister van VROM in overleg met de betrokken ministeries (EZ, OCW, LNV en V&W). Het haalbaarheidsonderzoek heeft inmiddels een scherper beeld opgeleverd van de uitgangspunten die bij een basisregistratie voor de Nederlandse Ondergrond zouden kunnen worden gehanteerd. Op basis van deze uitgangspunten is een meer gefundeerd beeld geschetst van de maatschappelijke kosten en baten. Op basis van de resultaten van dit onderzoek wordt eind 2008 beslist of deze basisregistratie wordt gerealiseerd en welke uitgangspunten en fasering daarbij worden gehanteerd.

E. Elektronische informatie-uitwisseling

Overheidsservicebus (OSB), Terugmeldfaciliteit (TMF), Gemeenschappelijke Ontsluiting Basisregistraties (GOB)

Politiek opdrachtgever: BZK

Doel: De OSB maakt efficiënte en effectieve berichtenuitwisseling tussen overheidsorganisaties mogelijk. Op basis van de OSB wordt gewerkt aan de gemeenschappelijke ontsluiting van de basisregistraties en de verhoging van de kwaliteit van gegevens door middel van de generieke terugmeldfaciliteit. Deze generieke voorzieningen dragen op zinvolle wijze bij aan de implementatie van het stelsel van basisregistraties.

Voortgang: De OSB levert de standaarden voor de logistiek van elektronische berichtenuitwisseling. Deze standaarden zijn in november 2007 door het College Standaardisatie vastgesteld voor gebruik door overheidsorganisaties en bedrijfsleven. In het ICTU-programma Overheidsdienstenplatform (ODP) zijn de activiteiten voor de ontwikkeling van de OSB ondergebracht. De OSB standaarden zijn gereed, het OSB service register en de gateway zijn klaar voor testen en gebruik. In het programma ODP zijn ook de gemeenschappelijke ontsluiting van de basisregistraties (GOB) en de ontwikkeling van de generieke Terugmeldfaciliteit (TMF) ondergebracht. De gemeenschappelijke ontsluiting van de basisregistraties wordt vraaggericht ontwikkeld. De software voor de Terugmeldfaciliteit is gereed en het implementatietraject van de Terugmeldfaciliteit bij basisregistraties en afnemers is ingezet. Het programma ODP wordt in 2007 en 2008 mede gefinancierd vanuit de investeringsimpuls e-overheid.

Open standaarden en open source software

Politieke opdrachtgever EZ en BZK

Doel: Het vergroten van de interoperabiliteit tussen overheden, burgers en bedrijven; het verminderen van de afhankelijkheid van leveranciers bij het gebruik van ICT én het bevorderen van de concurrentie en de innovatie op de softwaremarkt. Hierbij wordt tevens aansluiting gezocht bij het Europese interoperabiliteitskader dat de Commissie komend jaar

naar verwachting zal uitbrengen. Bijgaand de stand van zaken op hoofdlijnen van vijf actielijnen.

Voortgang: De Tweede Kamer heeft op 12 december 2007 ingestemd met het actieplan Nederland Open in Verbinding²⁴. De doelstellingen van dit actieplan zijn van toepassing op de rijksoverheid, de mede-overheden en de (semi-)publieke sector. Hier de stand van zaken op vier actielijnen.

Op 3 maart jl. is de initiële lijst met open standaarden gepubliceerd door het Forum Standaardisatie. Het College Standaardisatie zal dit voorjaar een besluit nemen over de procedure voor de verdere ontwikkeling en het beheer van de lijst. Daarnaast kunnen kandidaat standaarden voor de lijst worden aangemeld. Medio 2008 is de basislijst met standaarden beschikbaar die periodiek zal worden geactualiseerd.

Op 14 maart 2008 heeft het Kabinet de instructie rijksdienst aangenomen voor het gebruik van open standaarden volgens het 'past toe of legt uit principe'. Naar verwachting zal de instructie na afronding van de notificatieprocedure van de Europese Commissie (naar verwachting na de zomer 2008) gepubliceerd worden in de Staatscourant.

Vanaf april 2008 geldt voor het Rijk de verplichting om ODF documenten te kunnen lezen, opslaan en versturen. Inmiddels zijn vier departementen klaar, plannen acht anderen om dit nog in april te realiseren en zal een departement voor een aantal maanden een work-around realiseren.

Vanaf januari 2008 is gestart met inrichting van het programmabureau NOiV, hetgeen een doorstart is oude programma OSOSS dat op 31 januari afliep. NOiV zal overheidsorganisaties ondersteunen bij het implementeren van open standaarden en open source software.

Op verzoek van de Tweede Kamer²⁵ is aanvullend de voortgang voor de sector onderwijs opgenomen. Het beleid van OCW is om vooral te investeren in de standaardisatie van technische randvoorwaarden in het leer- en het administratieve proces van onderwijsinstellingen. Stichting Kennisnet en Stichting Surf ondersteunen projecten die daartoe worden uitgevoerd. Hierbij worden open standaarden toegepast of wordt uitleg gegeven voor de gebieden waar dit niet mogelijk is. Met de website www.ossinhetonderwijs.nl wordt de keuze voor open source software als alternatief aangedragen.

---

²⁴ TK 2006-2007, 26643, nr. 98

²⁵ TK 2007-2008, 26 643, nr. 107

5. Aansluiting op en gebruik van de basisvoorzieningen

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de aansluiting op en het gebruik van de basisvoorzieningen die beschikbaar zijn voor algemeen gebruik. Sinds de vorige rapportage e-overheid zijn Gemeentelijke Basisadministratie (GBA), Handelsregister, Topografie en Kadaster en Overheidstransactiepoort gerealiseerd en is het burgerservicenummer (BSN) ingevoerd. Door aansluiting op en gebruik van de basisvoorzieningen neemt het aanbod aan elektronische diensten voor burgers en bedrijven toe en nemen de administratieve lasten af. Ook wordt aangegeven op welke wijze organisaties worden ondersteund bij de aansluiting op de basisvoorzieningen.

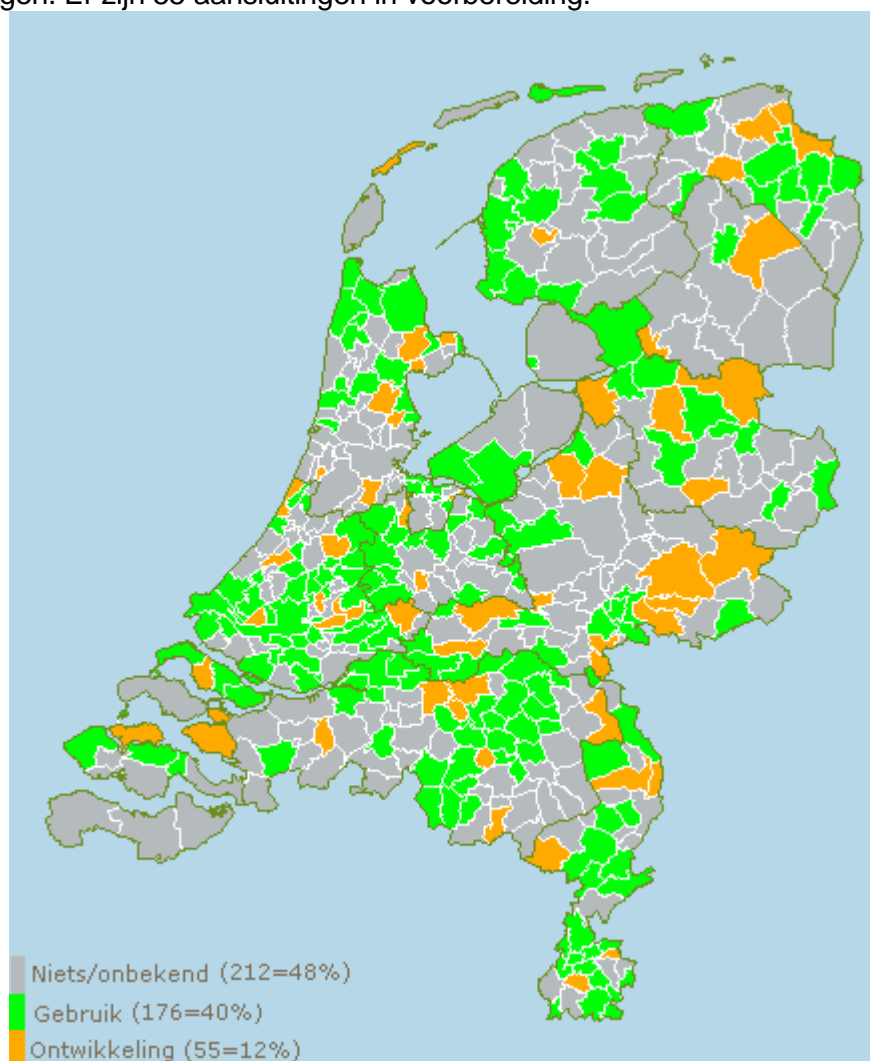
A. Aansluiting op de basisvoorzieningen

Bekendmakingen

Politiek opdrachtgever: BZK

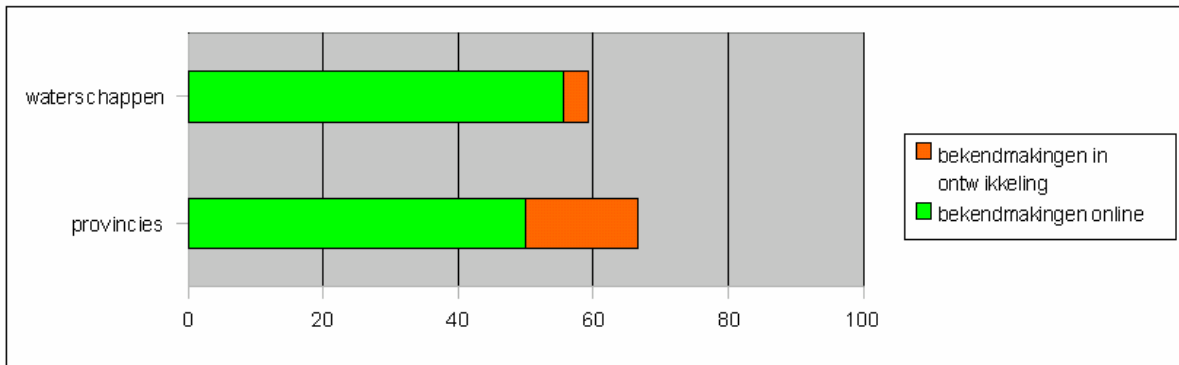
Door middel van een centrale voorziening op www.overheid.nl is het mogelijk voor inwoners om per e-mail geattendeerd te worden op bekendmakingen die betrekking hebben op een bepaald postcodegebied en/of op een bepaald onderwerp.

Het aantal overheidsorganisaties dat bekendmakingen conform de standaard publiceert, is sinds vorig jaar toegenomen. De waterschappen laten de grootste groei zien. In totaal zijn eind maart 2008 bijna 200 gemeenten, provincies en waterschappen aangesloten op Bekendmakingen. Er zijn 55 aansluitingen in voorbereiding.

Figuur 4: Aansluiting van gemeenten op elektronische Bekendmakingen

Figuur 5: Aansluitingen van waterschappen en provincies op elektronische bekendmakingen (%).

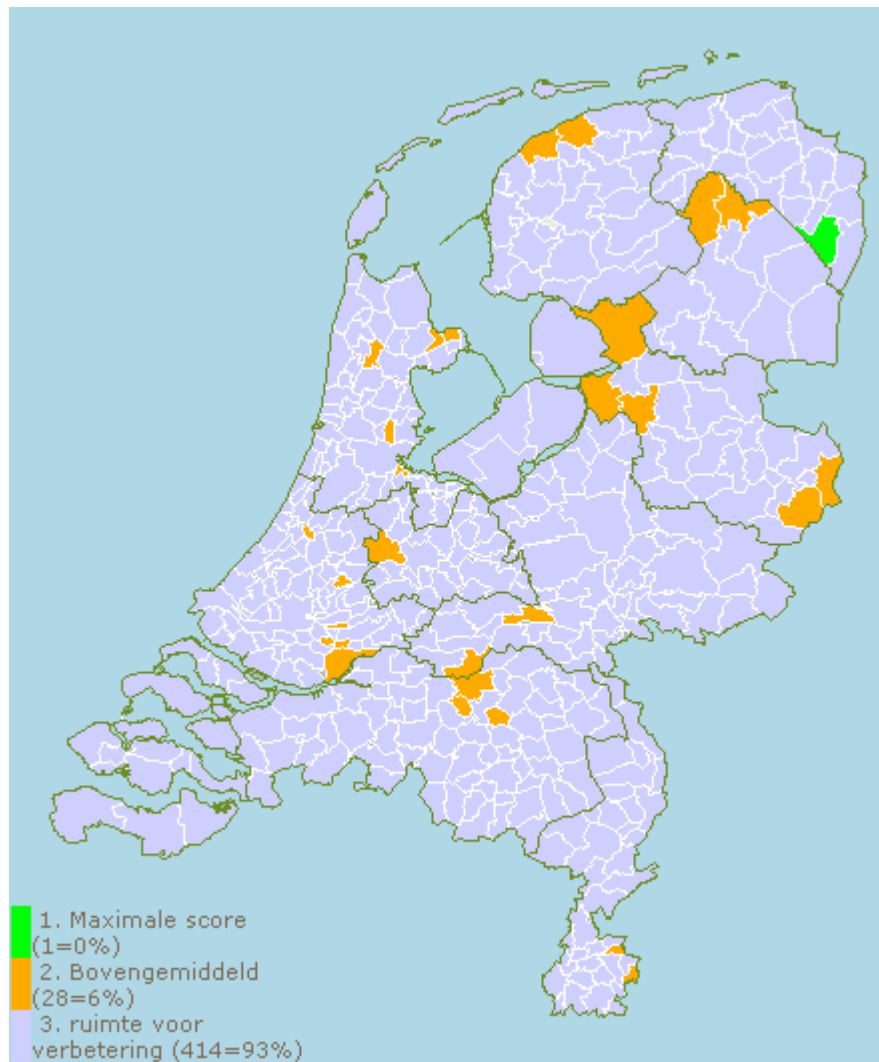
Webrichtlijnen

Politiek opdrachtgever: BZK

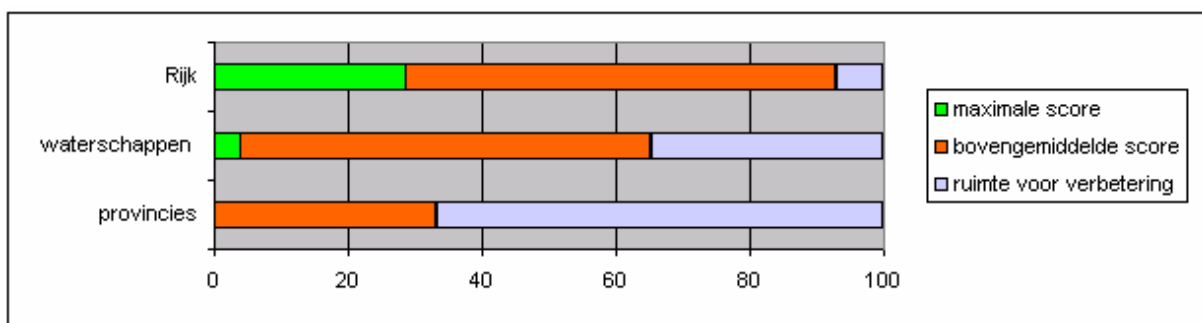
Door het gebruik van richtlijnen en metadata bij publicatie van overheidsinformatie neemt de vindbaarheid en toegankelijkheid hiervan toe. De Overheid.nl Monitor toetst 47 van de 125 webrichtlijnen met een geautomatiseerd instrument: de webrichtlijntoets²⁶. Het gemiddelde van 67,5 procent voor alle onderzochte overheden geeft aan dat er nog veel ruimte is voor verbetering.

Waterschappen en Ministeries scoren beduidend beter dan (deel)gemeenten en provincies. Vanaf 2008 wordt de geautomatiseerde toets twee maal per jaar uitgevoerd. Verder worden de mogelijkheden onderzocht om ICT in te zetten bij de beoordeling van de webrichtlijnen die niet onder de geautomatiseerde toets vallen. Hierbij moet gedacht worden aan geautomatiseerde ondersteuning bij de analyse van de eigen website.

²⁶ Hierin is de maximale score: 47, een bovengemiddelde score: 38 punten en hoger tot maximaal 47. Er is sprake van ruimte voor verbetering bij minder dan 38 punten.

Figuur 6: Gemeentelijke 'score' toepassing webrichtlijnen

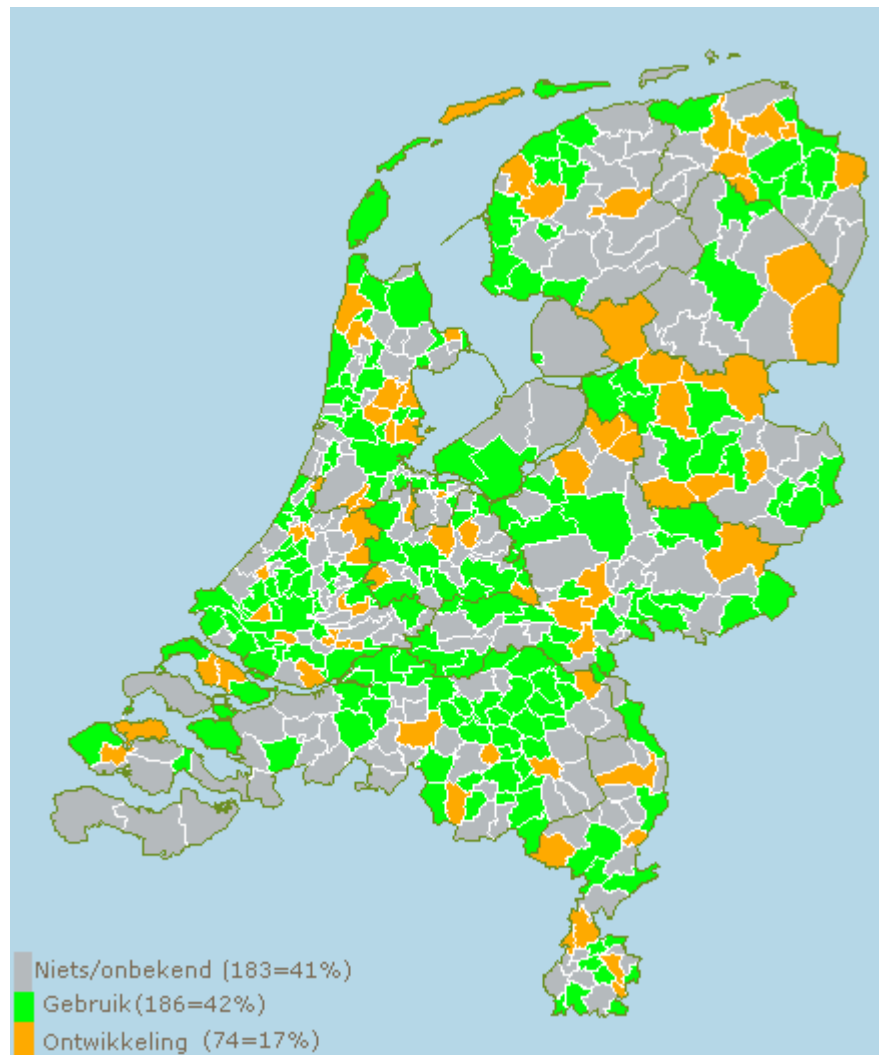

Figuur 7: 'score' van Rijk, waterschappen en provincies op de toepassing van webrichtlijnen (%).

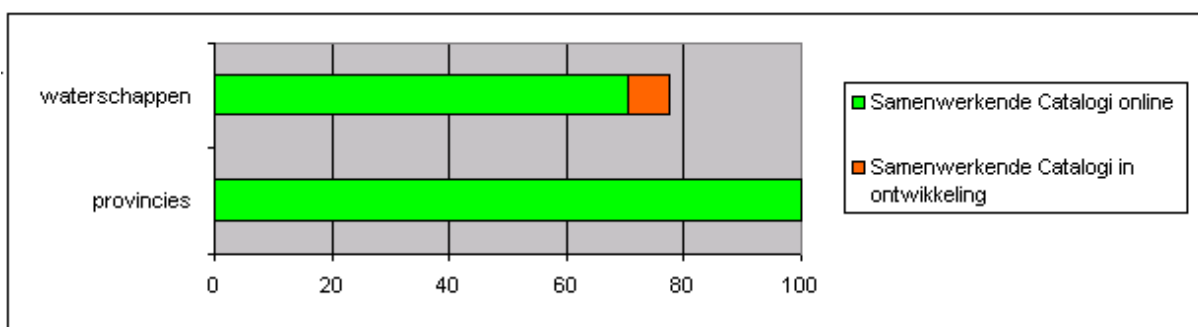
Samenwerkende catalogi

Politiek opdrachtgever: BZK

Samenwerkende Catalogi is gebaseerd op een standaard die door elke overheidsorganisatie kan worden toegepast. De implementatie bij gemeenten, provincies en waterschappen vordert. De standaard is inmiddels verder doorontwikkeld en maakt nu ook integraal onderdeel uit van de architectuur van MijnOverheid.nl en Antwoord voor Bedrijven. Op dit moment werken alle provincies, tweederde van de waterschappen en 180 gemeenten met de Standaard voor Samenwerkende Catalogi. In totaal zijn 234 overheidsorganisaties aangesloten.

Figuur 8: Aansluitingen van gemeenten op Samenwerkende Catalogi.

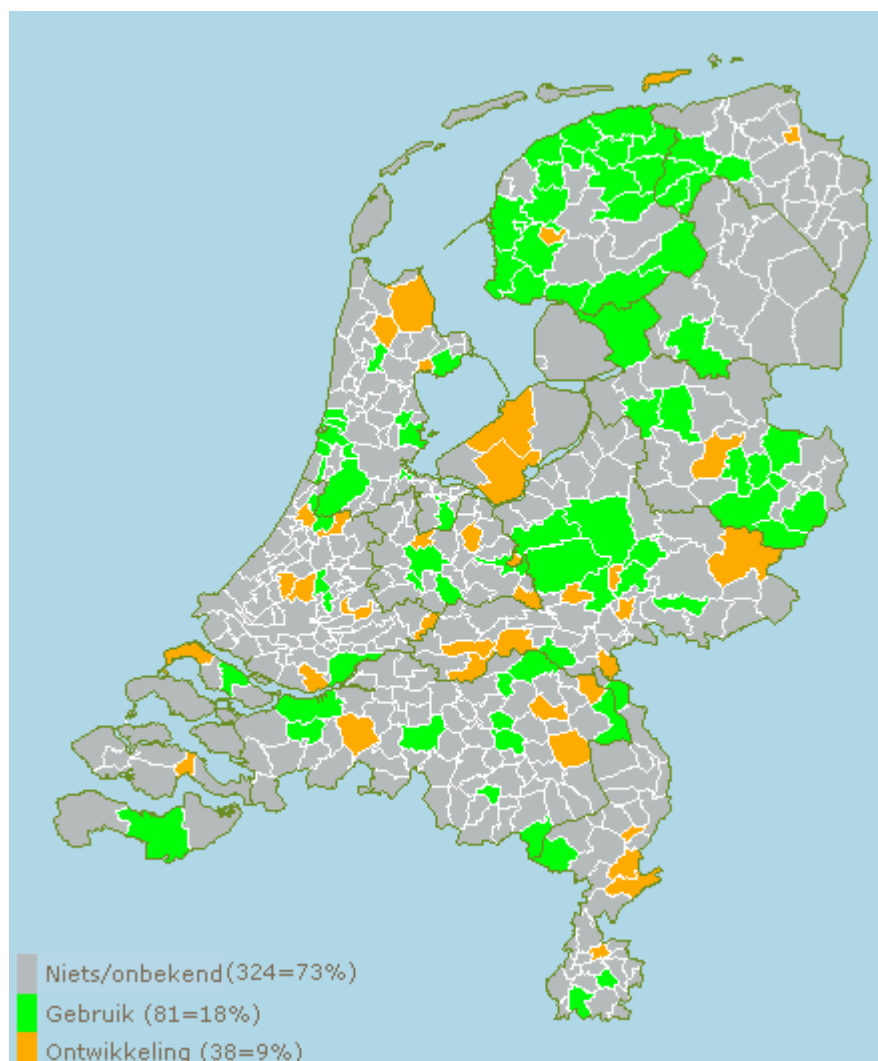

Figuur 9: Aansluiting van waterschappen en provincies op Samenwerkende Catalogi (%).

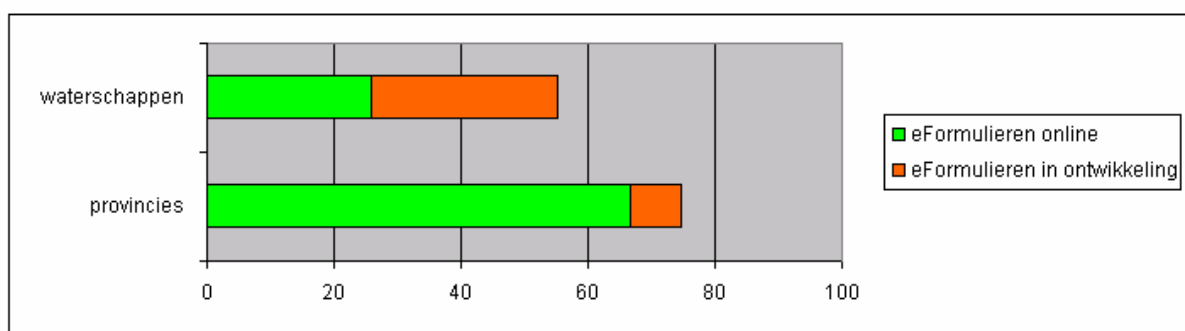
eFormulieren

Politiek opdrachtgever: EZ-BZK

Het programma eFormulieren ontwikkelt en beheert elektronische formulieren voor andere overheidsorganisaties. Voor overheden is het programma eFormulieren belangrijk, omdat een zeer groot deel van alle overheidsdienstverlening langs de elektronische weg moet kunnen plaatsvinden. Eind 2007 waren er 56 standaardformulieren. Van de gemeenten is op 1 april 2008 18% aangesloten op eFormulieren, bij de provincies was dit 65% en bij de waterschappen 25%. Daarnaast maken gemeenten gebruik van door de markt ontwikkelde eFormulieren.

Figuur 10: Aansluiting van gemeenten op eFormulieren

Figuur 11: Aansluiting van waterschappen en provincies op eFormulieren (%).

Antwoord voor bedrijven

Politiek opdrachtgever: EZ

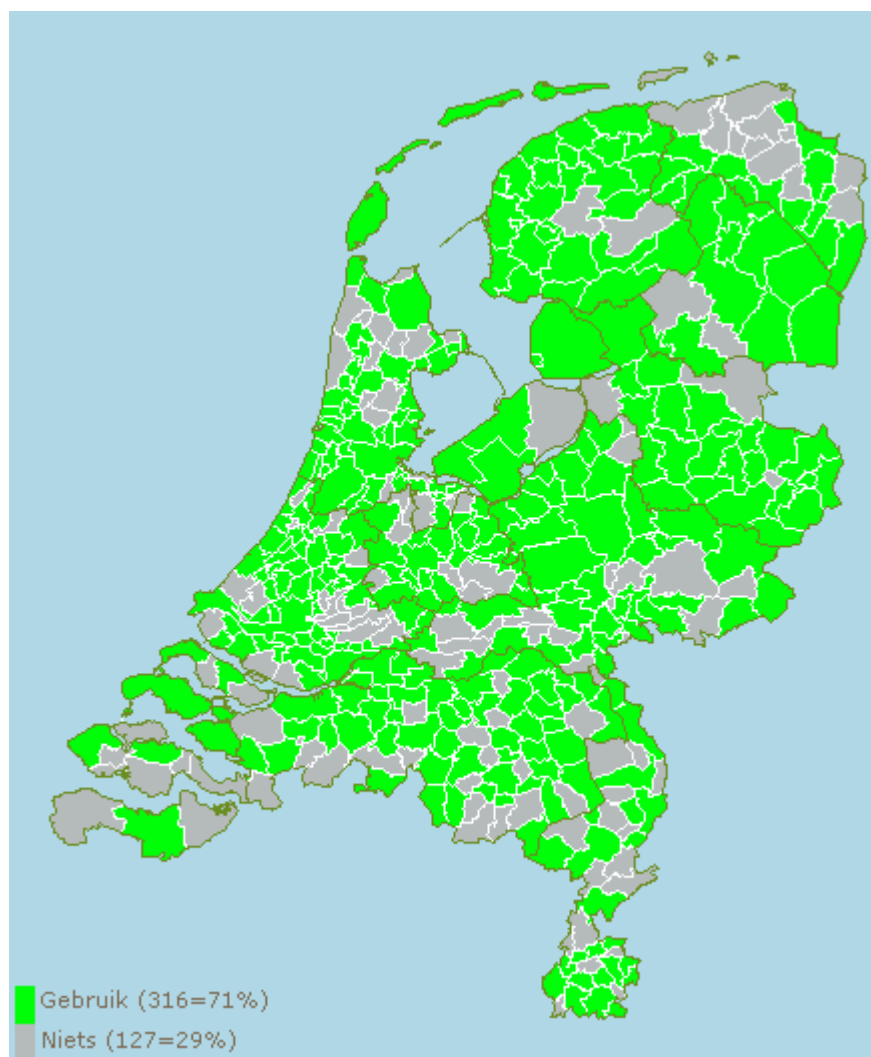
Antwoord voor bedrijven vormt de front-office voor contacten tussen bedrijven en de overheid. Antwoord voor bedrijven ontsluit alle voor ondernemers relevante informatie van de rijksoverheid en een aantal uitvoeringsorganisaties. Ook informatie van decentrale overheden wordt ontsloten. Organisaties die aangesloten zijn op Samenwerkende Catalogi zijn automatisch ook aangesloten op Antwoord voor Bedrijven. Figuur 8 en figuur 9 over de aansluitingen van gemeenten, provincies en waterschappen op Samenwerkende Catalogi, gelden daarom ook voor de aansluitingen op Antwoord voor bedrijven.

Inmiddels zijn meer dan 200 organisaties aangesloten. Doelstelling voor 2008 is om 100 extra organisaties langs deze weg te ontsluiten. Dit zal een combinatie zijn van gemeenten, waterschappen, provincies en uitvoeringsorganisaties. In het kader van de dienstenrichtlijn moeten de meeste overheidsorganisaties per eind 2009 alle relevante informatie en procedures via Antwoord voor bedrijven ontsluiten, ook dit gebeurt dan via Samenwerkende Catalogi. Naast de organisaties die aangesloten zijn op Samenwerkende Catalogi zijn er circa 88 gemeenten die via de verwijzindex aangesloten zijn op Antwoord voor Bedrijven.

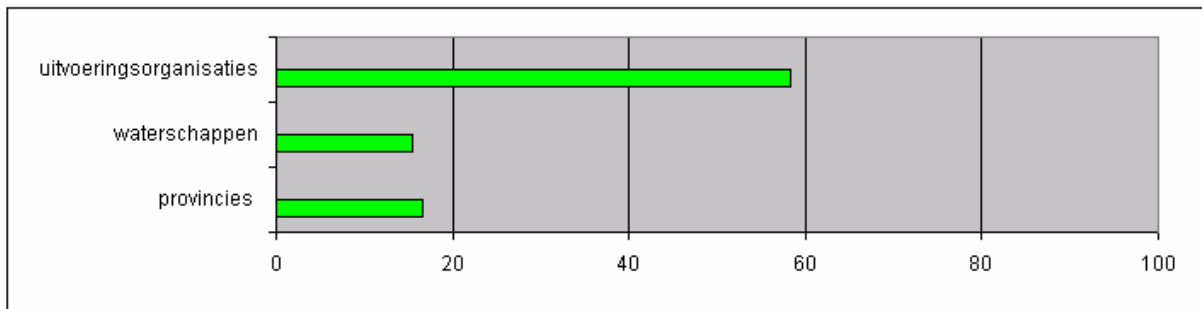
DigiD voor burgers

Politiek opdrachtgever: BZK

Met DigiD (Digitale Identiteit) kunnen burgers en bedrijven zich op één manier bekend maken bij overheidsinstellingen die elektronische diensten verlenen. Steeds meer overheidsorganisaties sluiten aan op DigiD. Op 1 april 2008 zijn 357 publieke instellingen op DigiD voor burgers aangesloten, waarvan 316 gemeenten, twee provincies en vier waterschappen. Daarnaast zijn er uitvoeringsorganisaties aangesloten, waaronder Belastingdienst, Kadaster, UWV, CWI, SVB, IB-Groep en als pilot de eerste zorginstellingen. Op 1 april 2008 zijn er 6,7 miljoen burgers met een actieve DigiD met zekerheidsniveau Basis (gebruikersnaam met wachtwoord). Meer dan 2,7 miljoen daarvan beschikken ook over het zekerheidsniveau Midden (sms-authenticatie).

Figuur 12: Aansluiting van gemeenten op DigiD burgers

Figuur 13: Aansluiting van uitvoeringsorganisaties²⁷, provincies en waterschappen op DigiD burgers (%).

Burgerservicenummer (BSN)

Politiek opdrachtgever: BZK

Het BSN is een uniek persoonsnummer. Het BSN en de bijbehorende voorzieningen zijn op 26 november 2007 ingevoerd met het van kracht worden van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer (Wabb)²⁸. Alle burgers die zijn ingeschreven in de GBA hebben een BSN. De gemeenten kennen het BSN toe, de beheervoorziening BSN is voor alle gemeenten beschikbaar.

Basisregistratie Personen (GBA)

Politiek opdrachtgever: BZK

Met de invoering van de basisregistratie personen wordt gerealiseerd dat de GBA voor alle bestuursorganen de enige en unieke bron van persoonsgegevens van Nederlandse ingeschrevenen wordt.

De stand van zaken aangaande verplicht gebruik van actuele authentieke GBA gegevens bij gemeenten, provincies en waterschappen vraagt om afzonderlijke toelichtingen.

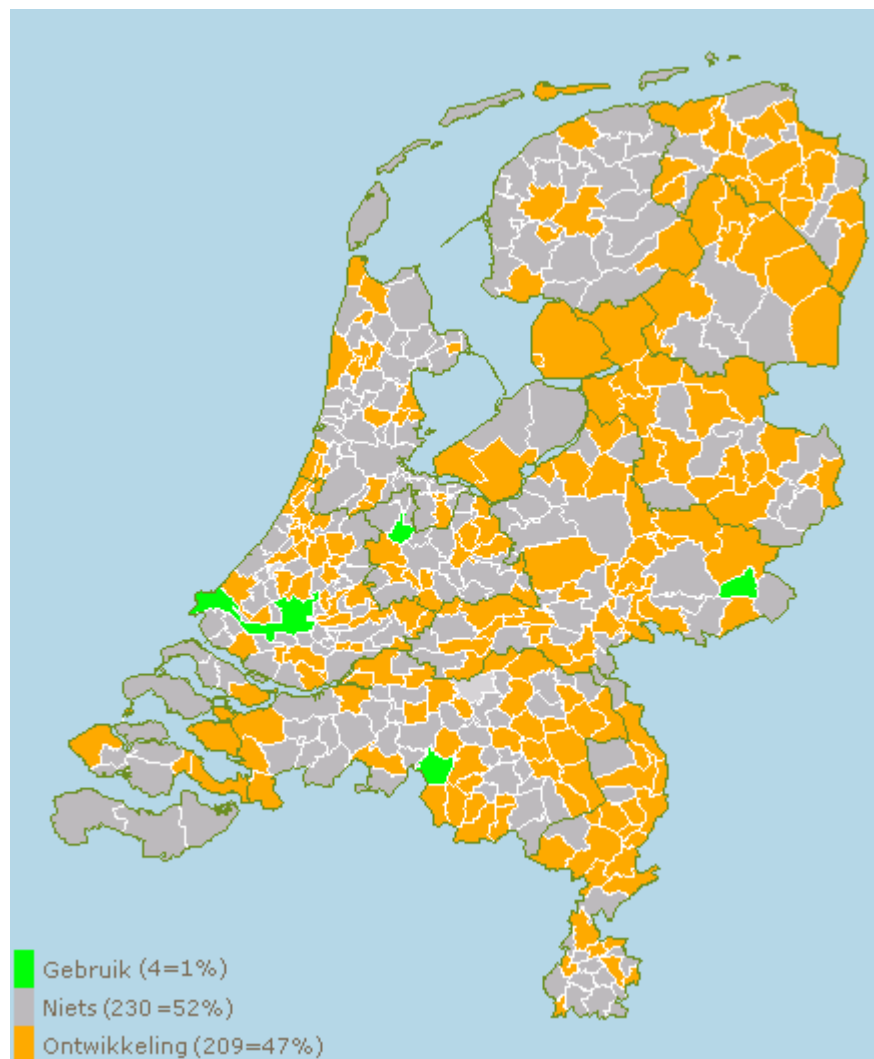
Gemeenten

Gemeenten voeren publiekrechtelijke taken uit waarbij ze gegevens over eigen inwoners beschikbaar hebben in de eigen GBA. Voor gegevens van inwoners uit andere gemeenten (buitengemeentelijk) kunnen gemeenten een landelijke GBA-aansluiting gebruiken. Momenteel beschikken 300 (68%) van de 443 gemeenten over een dergelijke landelijke aansluiting.

De voortgangsgegevens zoals die in onderstaande figuur worden gepresenteerd, tonen de mate waarin gemeenten de basisregistratie personen als gemeentebreed invoeringstraject oppakken en geven dus geen informatie over het bestaand gebruik van GBA-gegevens binnen de organisatie. Door "grijze" gemeenten is geen voortgangsinformatie aangeleverd.

²⁷De uitvoeringsorganisaties uit de manifestgroep zijn in totaal: IND, Belastingdienst, CBS, CWI, IB-groep, Kadaster, RDW, SVB, UWV, Vereniging Kamers van Koophandel, Centraal Justitieel Incassobureau, College voor Zorgverzekeringen.

²⁸ Staatsblad 2007, 444

Figuur 14: Gemeentebrede, projectmatige invoering van de basisregistratie personen (hier nog excl. terugmelden)

Waterschappen

De waterschappen maken bij de uitvoering van hun publiekrechtelijke taken (belastingen, verkiezingen etc.) sinds jaren gebruik van GBA-gegevens door middel van een landelijke aansluiting op de GBA. Het inrichten van het verplicht gebruik en verplicht terugmelden is voor waterschappen hiermee een verdiepingsslag. Invoering van de basisregistratie personen bij de waterschappen wordt integraal projectmatig uitgevoerd door het Waterschapshuis. Er zijn nog geen kwantitatieve gegevens over de voortgang beschikbaar.

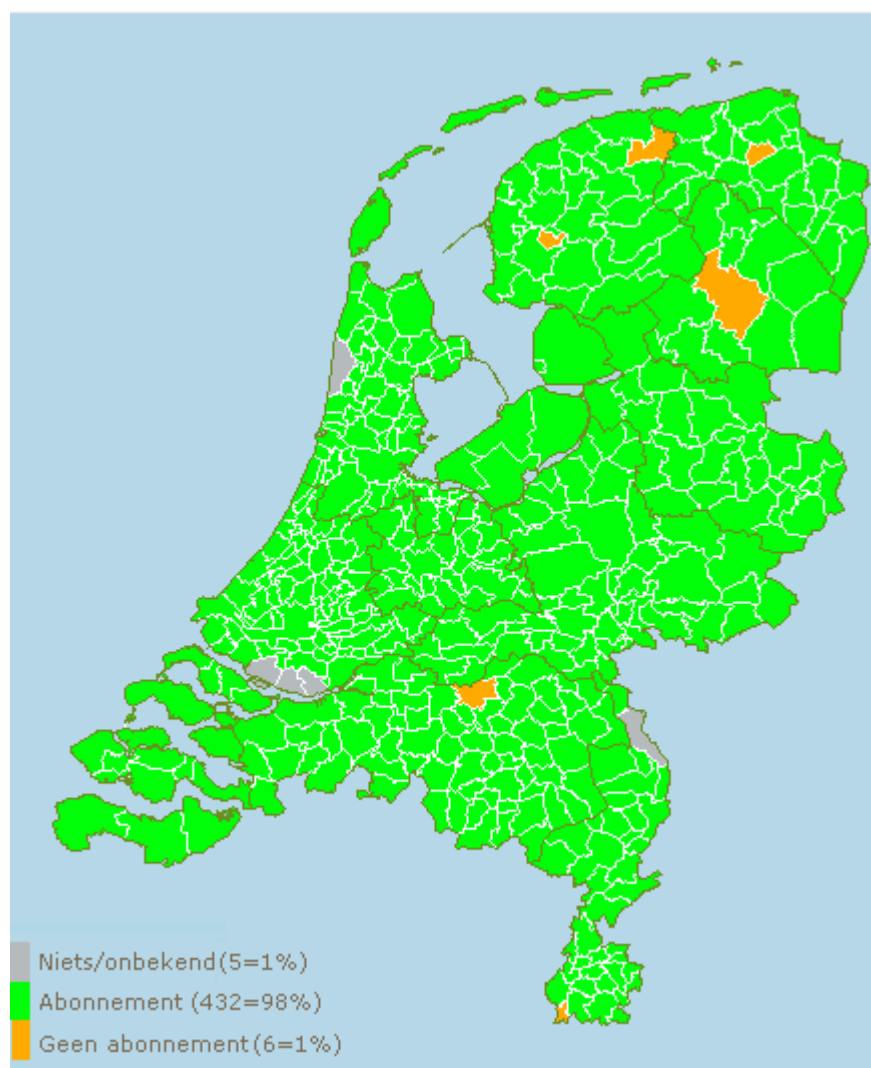
Provincies

Geen van de provincies heeft een aansluiting op het landelijk GBA-netwerk. Inmiddels is in samenwerking tussen het BZK agentschap BPR, de provincies en het IPO (Interprovinciaal Overleg) een project invoering basisregistratie personen opgestart. Er zijn nog geen kwantitatieve gegevens over de voortgang beschikbaar.

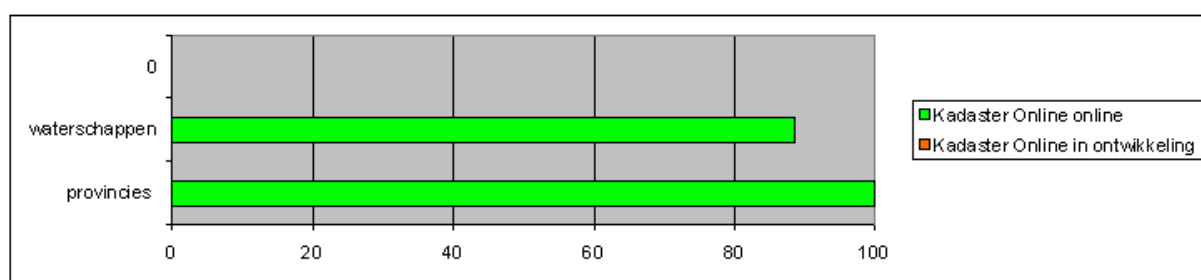
Topografie en Kadaster

Politiek opdrachtgever: VROM

De basisregistratie Topografie is de unieke bron voor alle topografische kaarten met een schaal van 1:10.000 en later ook voor bestanden op kleinere schaal. Alle overheidsorganisaties kunnen daardoor makkelijk met elkaar geografische informatie uitwisselen. Bijna alle gemeenten, provincies en waterschappen zijn momenteel aangesloten op de basisregistratie topografie en kadaster.

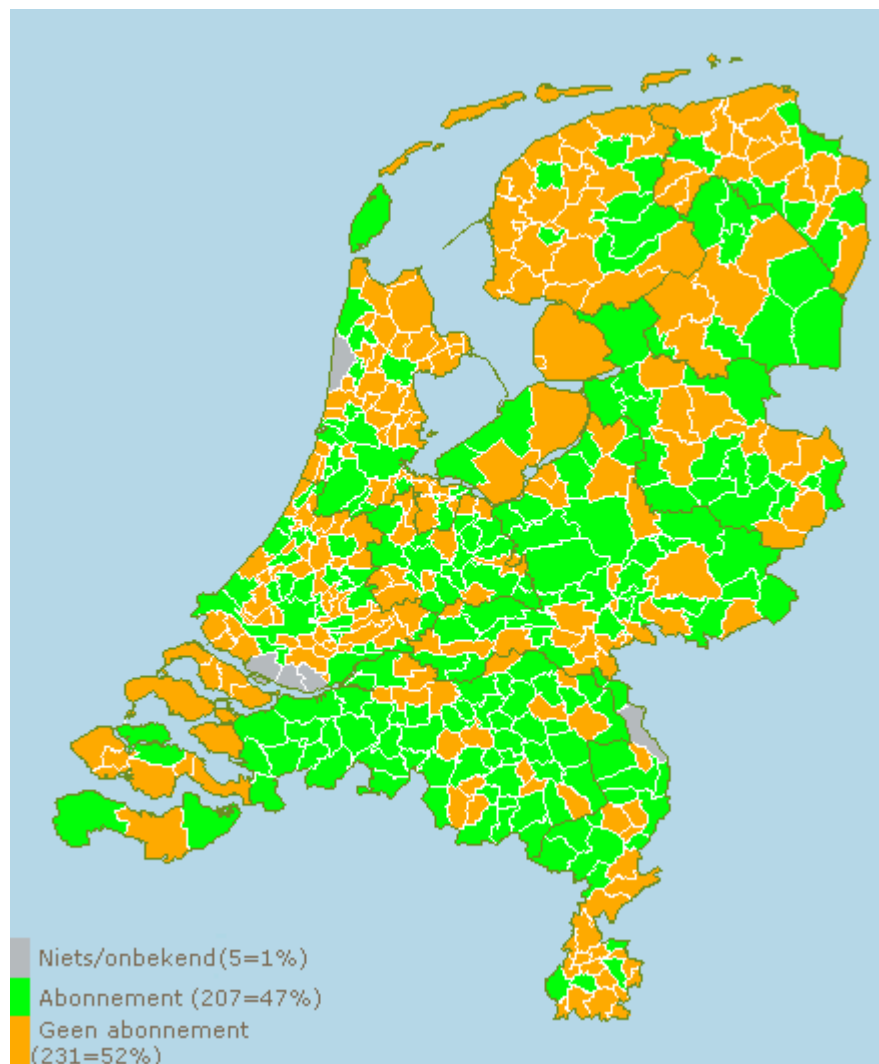

Figuur 15: Gemeenten aangesloten op Kadaster-on-line

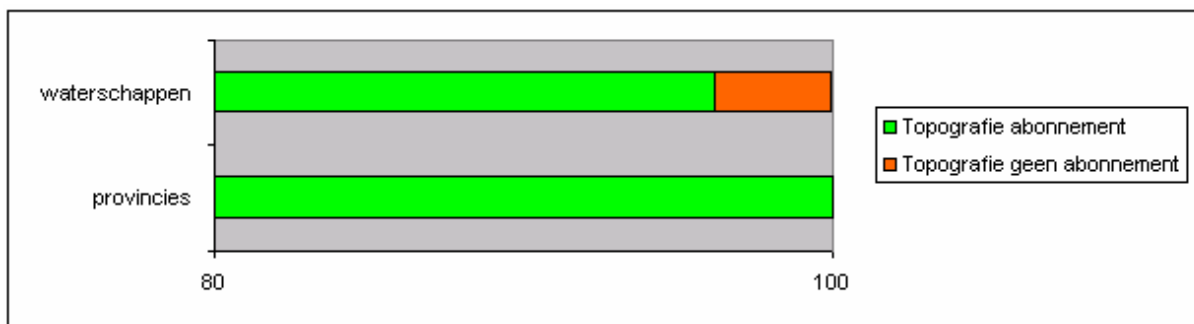

Figuur 16: Waterschappen en provincies aangesloten op Kadaster-on-line (%).

Figuur 17: Gemeenten aangesloten op basisregistratie Topografie

Figuur 18: Waterschappen en provincies aangesloten op basisregistratie Topografie (%).

Overheidstransactiepoort

Politiek opdrachtgever: BZK

Overheidstransactiepoort (OTP) is hét elektronische postkantoor tussen bedrijven / burgers en overheid, dat de gemeenschappelijke infrastructuur verzorgt voor onderling berichtenverkeer.

Vanuit de overheid zijn de Belastingdienst, het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit (LNV), de Douane en de Kamer van Koophandel (KvK) op OTP aangesloten. Het UWV is vorig jaar een pilot op OTP gestart om ervaring met XML-berichtenverkeer op te doen, met het doel de papieren stromen zoveel mogelijk door elektronische berichtstromen te vervangen. Deze pilot loopt succesvol. De

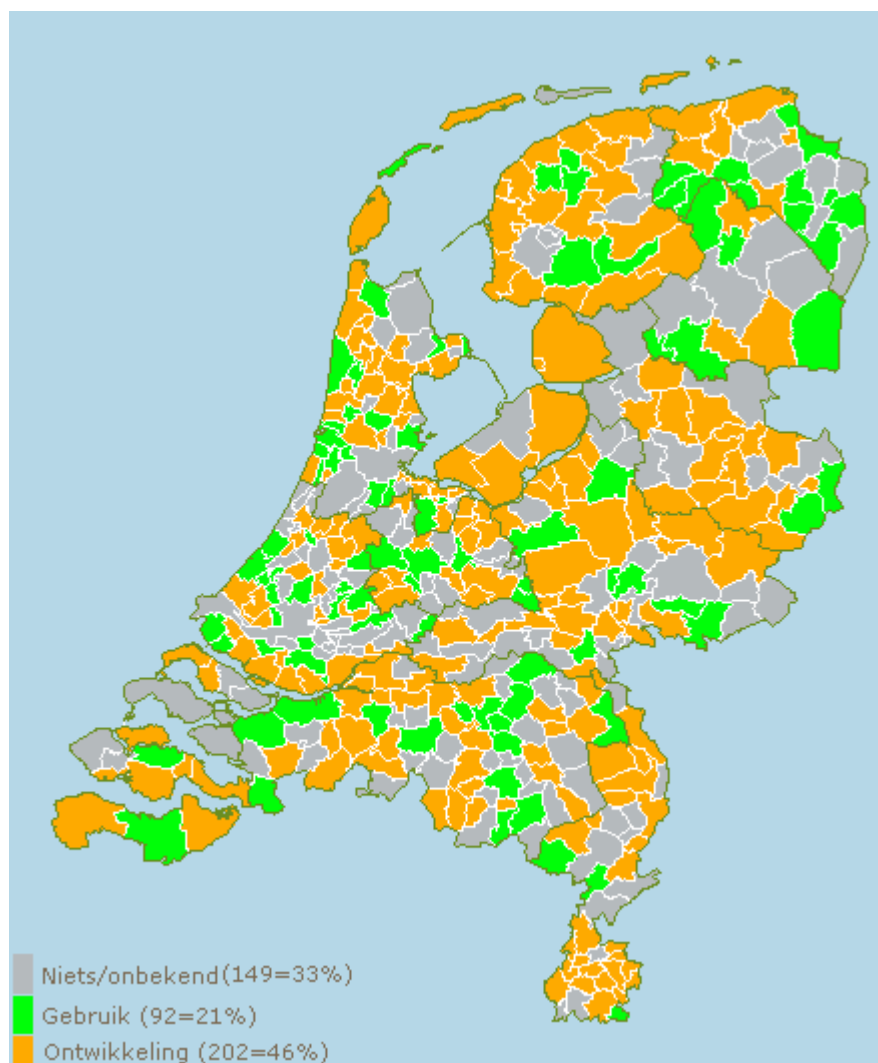
aansluiting van het UWV op de OTP gaat naar verwachting in het tweede kwartaal in productie.

Meer dan vierhonderd bedrijven maken gebruik van de Overheidstransactiepoort om berichten met de overheid uit te wisselen. In het eerste kwartaal van 2008 zijn circa 3,5 miljoen berichten over de OTP verstuurd.

Open source software

Politiek opdrachtgever: EZ en BZK

Open source software is software met twee kenmerken: de broncode van de software is vrij beschikbaar en in het licentiemodel is het intellectueel eigendom en het (her)gebruik van de software en bijbehorende broncode dusdanig geregeld dat de licentienemer de broncode mag inzien, gebruiken, verbeteren, aanvullen en distribueren. Steeds meer gemeenten maken dan ook bewust gebruik van OSS t.b.v. meer flexibiliteit in hun ICT systemen, lagere opstartkosten en een onafhankelijker positie t.o.v. ICT bedrijven. Op dit moment gebruikt 21% van de gemeenten Open source software.

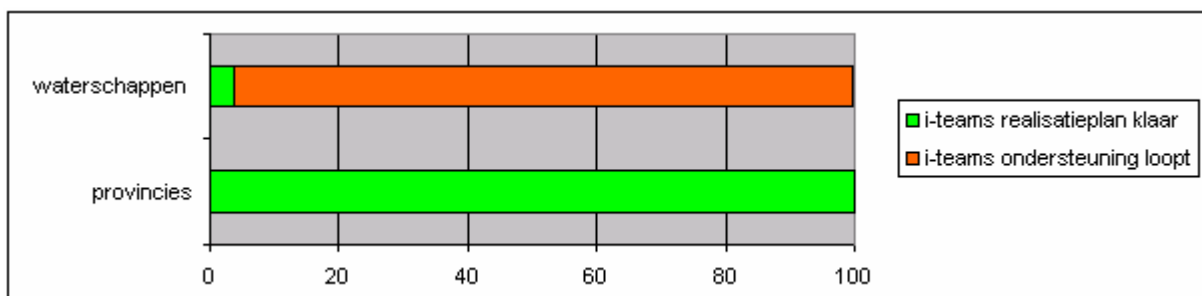
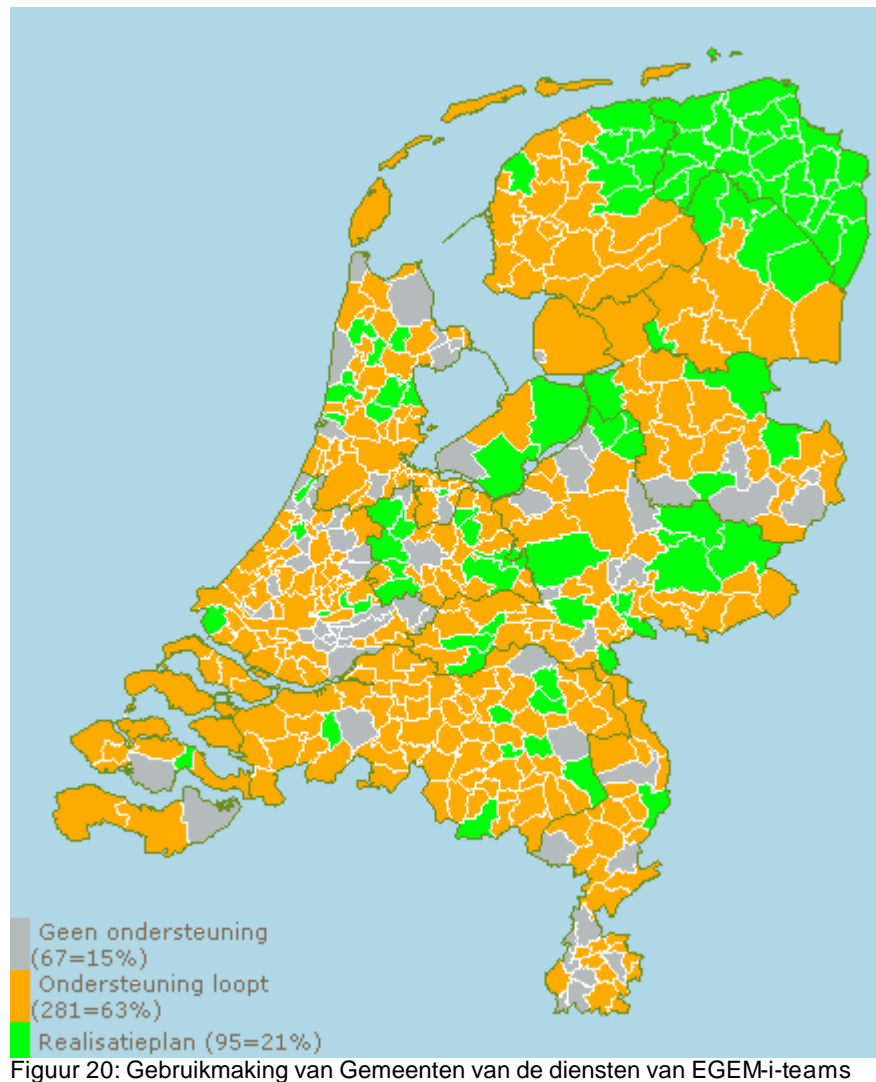
Figuur 19: Gebruik Open source software door gemeenten (peildatum september 2007)

B. Ondersteuning van de implementatie

I-teams

Politiek opdrachtgever: BZK

De primaire doelstelling van het programma i-teams is het daadwerkelijk ondersteunen van gemeenten, provincies en waterschappen bij de invoering van de e-Overheid. Het programma i-teams geeft de invoering van de elektronische overheid (e-Overheid) binnen gemeenten, provincies en waterschappen een onomkeerbare impuls door het bieden en faciliteren van professionele, samenhangende ondersteuning op maat. Dit leidt uiteindelijk tot een bestuurlijk geaccordeerd realisatieplan. Het gaat hierbij in de eerste plaats om de 13 bouwstenen uit de Verklaring van 18 april 2006. Inmiddels hebben 376 gemeenten zich bij EGEM-i-teams aangemeld voor ondersteuning. 95 gemeenten hebben hun realisatieplan af; 67 gemeenten hebben nog geen verzoek om ondersteuning ingediend.

GovUnited en Dimpact

Twee andere ondersteuningsprogramma's voor gemeenten zijn GovUnited en Dimpact. Hierin werken gemeenten samen in het ontwikkelen en implementeren van e-overheidsdiensten. Eind maart namen 71 Gemeenten deel aan GovUnited; bij Dimpact waren dat er 9.

Interprovinciaal Overleg en Het Waterschapshuis

Provincies en Waterschappen worden naast ondersteuning door de i-teams ondersteund door het Interprovinciaal overleg (Provincies) en het Waterschapshuis (Waterschappen).

Eind 2007 is het programma e-provincies dat de provincies ondersteunde bij de implementatie van de e-overheid afgesloten. De volgende fasen van ontwikkeling bij de provincies worden begeleid en ondersteund door het Interprovinciaal Overleg. IPO werkt hierbij samen met Kenniscentrum.

Het Waterschapshuis is de regie- en uitvoeringsorganisatie voor de waterschappen op ICT gebied. Zij heeft als doel het bevorderen van samenwerking tussen waterschappen, het verbeteren van de kwaliteit van dienstverlening en kostenbesparing. Het werk van de speciale i-teams voor de waterschappen borduurt voort op wat de waterschappen al gerealiseerd hadden op ICT gebied.

Kenniscentrum

Kenniscentrum organiseert kennis op het terrein van e-overheid, zodat betrokkenen weten en kunnen handelen. Kenniscentrum wil door het beschikbaar stellen van relevante, actuele en doelgroepgerichte informatie ten aanzien van de ontwikkeling van e-overheid en het ontwikkelen van een set van breed gedragen afspraken over de samenhang en samenwerking binnen e-overheid de doelgroep in staat stellen de informatie en afspraken toe te passen.

De gegevens uit deze rapportage zijn gebaseerd op de periodieke informatieverzameling en publicatie door Kenniscentrum. De gegevens in deze rapportage zijn gebaseerd op de situatie eind maart 2008. De meest actuele gegevens over de planning en voortgang van e-overheidbouwstenen zijn te vinden op respectievelijk www.routeplanner.nl en www.landkaart.nl. Op www.e-overheid.nl is ook alle overige informatie over de e-overheid te vinden.

6. Beheer van de basisvoorzieningen

Het beheer en de doorontwikkeling van een aantal basisvoorzieningen is belegd bij de gemeenschappelijke beheerorganisatie GBO.Overheid. Het ministerie van BZK is politiek opdrachtgever voor de GBO. De voorzieningen die GBO.Overheid momenteel in beheer heeft, zijn: DigiD, PKloverheid, Overheidstransactiepoort (inclusief het Nederlandse Taxonomie Project), GOVCERT.NL, Waarschuwingsdienst.nl, Koppelnat Publieke Sector (KPS) en de Haagse Ring (HR). Daarnaast verzorgt het Bureau Forum Standaardisatie het secretariaat van het Forum en College Standaardisatie.

Een aantal basisvoorzieningen is momenteel nog in ontwikkeling (bij stichting ICTU). Naar verwachting komen de Overheidsservicebus (OSB) en de Terugmeldfaciliteit (TMF) in 2008 in beheer bij GBO.Overheid. De Gemeenschappelijke Machtigingsvoorziening (GMV) en MijnOverheid.nl komen naar verwachting in 2009 in beheer bij GBO.Overheid.

Basisregistraties en het burgerservicenummer zijn in beheer bij organisaties gekoppeld aan de departementen.

In dit hoofdstuk zijn alleen die basisvoorzieningen beschreven waar substantiële doorontwikkelingen zijn opgetreden.

DigiD

Het aantal actieve DigiD inlogcodes is inmiddels gegroeid tot bijna 7 miljoen. Sms authenticatie (zekerheidsniveau Midden) voorziet in een behoefte; inmiddels kiest meer dan de helft van de nieuwe aanvragers van DigiD ervoor om ook meteen sms-authenticatie aan te vragen.

In 2008 is DigiD gestart met de technische voorbereidingen om het mogelijk te maken een DigiD code in te trekken. Dit is bijvoorbeeld relevant in het geval dat mensen komen te overlijden. Een signaal van overlijden kan worden verkregen door een uitbreiding van de koppeling met de GBA.

Daarnaast is het de bedoeling dat DigiD in het tweede kwartaal overstapt van de Landelijk Raadpleegbare deelverzameling (LRD) naar Gemeentelijke Basisadministratie-Verstrekkings (GBA-V). De LRD is een beknopte (online) versie van de GBA.

DigiD is alleen beschikbaar voor burgers die zijn ingeschreven in de GBA. Vanaf het begin is dit gevoeld als een knelpunt omdat elektronisch zakendoen met de overheid juist voor burgers in het buitenland een voor de hand liggende mogelijkheid is. Een definitieve oplossing van dit knelpunt is afhankelijk van het beschikbaar komen van de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI). In samenwerking met de Sociale Verzekeringsbank (SVB) is onderzocht welke mogelijkheden er zijn om vooruitlopend op de RNI aan cliënten van de SVB een DigiD te verstrekken. De SVB heeft circa 250.000 gebruikers die in het buitenland wonen (uitkeringsgerechtigden), die de SVB via DigiD wil ontsluiten. Met de systeemaanpassingen die voor deze tijdelijke oplossing nodig zijn is inmiddels begonnen; voltooiing is voorzien in de tweede helft van 2008.

GBO.Overheid werkt nauw samen met e-overheidsprogramma's zoals de Gemeenschappelijke Machtigingsvoorziening (GMV) en MijnOverheid.nl. Voor MijnOverheid.nl realiseert GBO.Overheid een uitbreiding op DigiD voor enkelvoudig inloggen. Als een burger eenmaal is ingelogd op PIP kan hij of zijn van daaruit diensten benaderen die met MijnOverheid.nl samenwerken zonder steeds opnieuw in te moeten loggen.

Overheidstransactiepoort

Het doel van de Overheidstransactiepoort is het creëren van een standaard en een voorziening voor gegevensverkeer tussen bedrijfsleven en overheidsorganisaties. Eind 2006 is een nieuw koppelvlak voor de OTP beschikbaar gekomen. Dit koppelvlak is op 2 januari 2007 in beheer genomen door GBO. Overheid, maar het gebruik is tot op heden zeer beperkt. Verschillende overheidsorganisaties hebben aangegeven dat aanvullende functionaliteit nodig is, voordat zij gegevensverkeer met het bedrijfsleven via de OTP zullen geleiden. Het Nederlands Taxonomie Project (NTP) heeft medio januari een eigen voorziening opgeleverd voor financieel gegevensverkeer tussen het bedrijfsleven en de bij NTP betrokken overheidsorganisaties.

Op 17 maart jl. is het Nederlandse Taxonomie Project (NTP) als project ondergebracht bij GBO.Overheid. De overdracht betreft zowel het beheer en de doorontwikkeling van de procesinfrastructuur, als het beheer en de doorontwikkeling van de XBRL-taxonomie. De procesinfrastructuur verzorgt de uitwisseling van XBRL-berichten tussen overheid en bedrijfsleven in het kader van het NTP. Bezien zal worden of en in hoeverre het beheer en de doorontwikkeling van de taxonomie op een later tijdstip moet en kan worden verzelfstandigd.

Standaarden

Het Bureau Forum Standaardisatie verzorgt het secretariaat van het Forum en College Standaardisatie. Het Bureau is verantwoordelijk voor het (doen) uitvoeren van onderzoeken en de voorbereiding van beleidsadviezen ten behoeve van Forum en College Standaardisatie.

Op 25 januari 2008 is een verkenning over de ontwikkeling van het Nederlands Interoperabiliteitsraamwerk aangeboden aan de voorzitter van de SER. Het Forum heeft van de staatssecretaris van Economische Zaken Heemskerk het verzoek gekregen een interoperabiliteitsraamwerk te maken. Besloten is tot herstructurering van NORA 2.0. Het interoperabiliteitsraamwerk wordt de strategische laag van NORA 3.0.

Bijlage 1: Planningsoverzicht

Bijlage II: Toelichting 'mijlpalen'

	<p>Beleidstraject afgerond</p> <p>Het ambtelijke traject bestaat vaak uit een verkenning, een haalbaarheidsstudie en vervolgens een realisatiebesluit. Al deze stappen ondersteunen de beleidscyclus. Het einde van het beleidstraject kenmerkt zich vaak door een realisatiebesluit waarvan de Tweede Kamer op de hoogte wordt gesteld. Het eindresultaat van het beleidstraject geeft informatie over de voornemens t.a.v. de e-overheid en de globale planning ervan.</p>
	<p>Gegevensmodel gereed</p> <p>Met het vastleggen van een gegevens of datamodel leg je de scope en reikwijdte van de voorziening vast en bepaal je welke gegevens in de toekomst wel en niet worden opgeslagen en hoe. Ook worden de relaties met andere gegevenssets gelegd. Met het gegevensmodel wordt dus veel gezegd over het toepassingsgebied van de voorziening en de plek in de gehele de e-overheid.</p>
	<p>Ontwerp gereed</p> <p>Naast het ontwerp van het gegevensmodel moeten er ook functionele en technische specificaties worden opgesteld over hoe de voorziening moet werken. Als dit verder wordt uitgewerkt is er een blauwdruk, bestek of ontwerp waarin de werking van de basisvoorziening is vastgelegd. Op basis van het ontwerp kunnen organisaties een beeld krijgen van hoe de nieuwe voorziening er uit gaat zien.</p>
	<p>Uitwisselingsconcept / aansluitvoorwaarden gereed</p> <p>De basisvoorzieningen worden gerealiseerd om in combinatie met andere voorzieningen informatie uit te wisselen, op te slaan en functionaliteit aan gebruikers te bieden. Omdat samenwerking tussen meer en nieuwe partijen plaats vindt moeten er afspraken worden gemaakt over standaarden en concepten om gegevens met elkaar te kunnen delen. Ook kan er sprake zijn van aansluitvoorwaarden: waar moet een organisatie/ infrastructuur aan voldoen om gebruik te kunnen maken van de voorziening? Als dit bekend is kunnen organisaties inschatten welke aanpassingen zij moeten doorvoeren om van de voorziening gebruik te maken.</p>
	<p>Wetgeving voor definitieve besluitvorming aan TK aangeboden</p> <p>Een aantal basisvoorzieningen zullen pas ten volle gebruikt kunnen worden als er nieuwe of aangepast wetgeving is die gebruik mogelijk maakt of verplicht stelt. Wetgeving maakt daarom deel uit van de projectplanning van basisvoorzieningen. De wet geeft organisaties inzicht in de juridische implicaties van het gebruik van de voorziening. In sommige overzichten is een nadere detaillering van het wetstraject gewenst, in dat geval worden meerdere 'weticonen' in de lijn uitgezet en wordt in de bijbehorende tekstballon de wetgevingsfase weergegeven.</p>
	<p>Pilots afgerond</p> <p>In veel programma's die basisvoorzieningen realiseren is een periode opgenomen om op kleinere schaal te testen hoe het meest optimaal gebruik wordt gemaakt van de voorziening. Dit leidt meestal tot kleine aanpassingen en het opdoen van eerste ervaringen.</p>
	<p>Organisatie ingericht</p> <p>Nadat de basisvoorziening is ontwikkeld zal hij nog vele jaren blijven bestaan en worden doorontwikkeld. Daarvoor is een organisatie nodig, waarin het beheer en onderhoud van de voorziening zijn belegd, inclusief de bijbehorende procedures, gebruikersraden etc. In het project moeten daarvoor reeds voorzieningen worden getroffen.</p>
	<p>Start uitrol</p> <p>De voorziening is gereed en kan door derden worden gebruikt. De voorziening wordt beschikbaar gesteld, gekoppeld of op een andere manier middels een implementatieplan in gebruik genomen.</p>
	<p>Overdracht aan beheer</p> <p>Hiermee wordt aangegeven wanneer het project is afgerond en is overgedragen aan de organisatie die het beheer en onderhoud uitvoert. In sommige trajecten is het gewenst om de geplande uitrolresultaten weer te geven.</p>
	<p>Opname in beheerorganisatie</p> <p>Wanneer een basisvoorziening wordt overgedragen aan beheer, vindt opname in de daarvoor bestemde beheerorganisatie plaats.</p>
	<p>Inwerkingtreding wet</p> <p>Datum waarop de nieuwe of aangepaste wetgeving inwerking treedt.</p>
	<p>Gebruik van de basisregistratie voor alle bestuursorganen verplicht</p> <p>De als authentiek aangewezen gegevens moeten in de werkprocessen zonder nader onderzoek gebruikt worden. Vanaf dit moment worden de grote reducties van administratieve lasten bereikt.</p>

